Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 17 (1008) TORSDAGEN DEN 26 APRIL 1906. 19:DE ÅRG.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

FRÅN TACKSÄGELSEGUDSTJÄNSTEN I SLOTTSKYRKAN MED ANLEDNING AF DEN NYE TRONFÖLJARENS FÖDELSE. ORIGINALTECKNING FÖR IDUN AF HJ. ENEROTH.
TILL VÄNSTER OFFICIANTEN BISKOP BILLING, DÄREFTER PRINS CARL, PRINS GUSTAF ADOLF, PRINSESSAN INGEBORG OCH KRONPRINSEN.

EN NY SVENSK PRINS.

SENT I SÖNDAGS afton dånade salut med 84 skott från Skeppsholmsbatteriet, förkunnande att Sverige fått ännu en tronföljare, i det hertiginnan af Skåne kl. 11,10 e. m. "blifvit lyckligen förlöst med en duktig och välskapad prins", enligt hvad bulletinen angaf. Som vittnen närvoro excellenserna statsministern Staaff och utrikesministern Trolle, öfverhofjägmästare Ankarcrona, som tillkallats i stället för h. exc. riksmarskalken frih. von Essen, hvilken af sjukdom var förhindrad att infinna sig, samt grefvinnan Maria von Rosen, född Tamm. Protokoll upprättades samt undertecknades af vittnena och de närvarande läkarna, doktorerna C. D. Josephson och H. Ernberg. Statsråd hölls kl. 12,30 på natten at kronprinsen-regenten, hvarvid den nyfödde prinsen erhöll titeln hertig af Västerbotten samt bestämdes att han i dopet skall erhålla namnen Gustaf Adolf Oscar Fredrik Arthur Edmund samt kallas *Gustaf Adolf*.

Konung Oscar II har genom denne sistfödde prins blifvit farfarsfar och tronföljden betryggats intill tredje led, detta sistnämnda faktum fullkomligt enastående i Sveriges historia. Det Bernadotteska husets stamfar var den förste, som fick uppleſva sonsöners födelse; hans sonson Oscar II är den förste, som fått se en ättling i tredje led.

Klockan tolf på måndagens middag hölls i slottskapellet ett högtidligt Te Deum, som bevistades af kronprinsen, prinssessan Ingeborg, prins Gustaf Adolf, änkehertiginnan af Dalarne, prinsarne Carl och Wilhelm, prinsen och prinsessan Bernadotte och för öfrigt en lysande samling af våra politiska och militära personligheter med damer. Biskop Billing höll tacksägelsen, hvarvid han bland annat yttrade, att sällan eller aldrig har ett barn hälsats med mera hjärtliga välönskningar än den nyfödde prinsen. Aldrig har det heller i Sveriges historia inträffat, att tre generationer i kungafamiljen kunnat hälsa ett barn välkommet. Kring det kungliga barnet sluter nu hela vårt folk en ring. Det är ej endast kungafamiljens barn, det är vårt barn och det är allas vår önskan, att han i framtiden skall blifva en god konung.

HEMLÖSA LÄRARINNOR.

I NÅGOT af närmast föregående nummer af denna tidning förekom en uppsats om byggandet af ett hem i hufvudstaden för själfförsörjande, bildade kvinnor, som nu under svårigheter och uppoffringar pröfva en hård tillvaro och därtill sakna förmånen af ett hem, där de alltid under kampen för tillvaron kunde hafva värn och skydd.

Så storartad och vacker en dylik tanke är, så svår är dock dess realiserande, och man kan ej låta bli att tänka på det gamla ordspråket: "Medan gräset växer, dör kon"; ja, tillämpadt på detta fall, dö många kor; och för att ej dessa dödsfall må hinna bli allt för många, torde det vara skäl att påpeka att tillsvidare äfven andra utvägar funnes att hjälpa sådana kvinnor, speciellt en grupp af dem, som kanske mer än de flesta behöfva och böra tagas något mera om hand — våra barns lärarinnor och bland dem särskildt lärarinnorna vid våra elementarläroverk för flickor och våra nu uppstående samskolor.

För att ej bli för lång och för att föra Iduns läsarinnor, — särskildt dem, som sitta som lyckliga, väl försörjda fruar och mödrar till våra flickskolors i alla afseenden väl undervisade och af sina lärarinnor omhuldade elever — direkt in i saken, vill jag ur lätt tillgängligt material gripa ett fall i högen:

En eller två unga, friska och entusiasmerade kvinnor, komna kanske direkt från seminariet, fulla af ifver att verka i sitt kall och glada att nu ha hunnit målet för sin ungdoms trängtan, finna en plats vid skolan i låt oss säga X. Första frågan, ännu innan de sätta sig i gång till sin bestämmelseort, är den: hvar skola de finna ett hem — d. v. s. en god inackordering, som i någon mån kan ersätta dem ett kanske präktigt, men också mycket enkelt hem, ty från båda dessa håll komma nu de unga lärarinnorna.

Besynnerligt och oväntadt nog skall det visa sig, att denna fråga är ingalunda lätt besvarad; och för hvarje år skola de, vare sig de kvarblifva i samma stad eller icke, finna mycket stor svårighet att lösa denna fråga, särskildt i de smärre städerna, där knappt någon familj i någorlunda drägliga omständigheter vill öppna sitt hus och skänka den unga ett hem. Hvilket inflytande detta skall hafva på de unga och för resten äfven de gamla lärarinnorna är lätt att förstå. Af alla en lärarinnas pröfningar torde hemlösheten, den verkliga såväl som den blott kända, vara en af de svåraste och snart nog utöfva sitt tryck på hennes lifsmod och intresse och därmed äfven vara till men för den ungdom, hon skall undervisa och uppfostra. —

Dock, vi få väl antaga, att hon till sist funnit sitt lilla krypin med större eller mindre pekuniär uppoffring och större eller mindre hemtrefnad. Det gifves ännu ett slags hemlöshet, som hon i kanske ännu rikare mått får pröfva — det att nästan aldrig utom sitt inackorderingsställe få röna den glädje och det uppfriskande, ja, nödvändiga, som ligger i ett umgänge i andras hem. Hon ser och hon hör rundt omkring sig, huru jämnåriga hemmasittande döttrar fara på baler och supéer och alla slags bjudningar, som, erbjudna i alltför rikt mått, ingalunda äro något godt, men för en och annan gångs skull väl kunde fröjda hennes hjärta och erbjuda ett och annat soligt minne i dagens ofta nog gråa sträfvan. Men nej, ingen tänker på den lilla lärarinnan, man tror hon hvarken kan eller vill dansa, än mindre sjunga och vara glad och så — känner man henne ju icke, äfven om man en och annan gång varit på examen i skolan, ja, kanske ganska mycket hört "fröken" omtalas såsom god och snäll mot ens egna barn. Ja, teckningen kunde föras mycket längre och, framför allt, fallet kan mångdubblas hundrafaldt.

Och hvart vill jag så hän med fallen, med frågan?

Ack jo — mina ärade mammor och andra, som med välvilja omfatta alla möjliga sociala spörsmål — varen till en början benägna att, så mycket i er förmåga står, bidraga till den närmaste lösningen af frågan om lite hemlif och hemkänsla för dessa lärarinnor, därigenom att I öppnen lite mer allmänt edra egna hem för dem, vare sig genom att för goda ord och betalning låta dem få inackordera sig hos er eller för att en och annan gång deltaga i en liten festlighet i edert hem. Är er man ledamot i styrelsen för flickskolan, som kanske någon gång t. o. m. ger en smula utdelning, så gör honom intresserad ej blott för eleverna, utan äfven för lärarinnorna, särskildt de unga, som komma okända och obekanta till eder stad. Kanske döljer sig bakom den okända en och annan talang äfven för sällskapslifvet, och säkerligen skall en liten uppmärksamhet då och då, närmast af det slag här antydts, verka lifvande och befruktande på edra barns skolgång och således äfven här besanna det gamla ordspråket: hvad människan sår, det skall hon ock uppskära.

EN FADER.

DEN DÖDE.

AF FREDRIK VETTERLUND.

GÅR JAG förbi det röda huset
i bergets dunkla hägn och ser —
och hör af dina furor suset,
och morgonstrålen mot mig ler —
det gamla sår mitt sinne eger,
det smärtar då med mera glöd:
när allt till sist för oss blef seger,
jag kan ej tänka, du är död.

Så länge, länge vi måst vandra
i hvar sin krets, på hvar sin färd,
så lika långt ifrån hvarandra
som från vår ungdoms morgonvärld,

den värld, där västerhafvet svallar
och rymden gränslöst öppnar sig.
— Hur se'n bland Skånes pilevallar
den dofva slätten tryckte mig.

Och vann jag i min nya närhet
en ny kamrat, det skänkt mig fröjd,
men icke känslans vårkvällsskärhet
och ynglingsdrömmens himmelshöjd.

— Så ändtligt hit till Sörmlands hagar
jag kunde komma, käre vän,
att få med dig i sommardagar
vårt första ynglingslif igen.

Det var en majkväll, lik en hägring.
Hur björken drömde, luftigt grön!
I tunna flor låg Sveriges fägring.
Vår själ var fest — vår väntans lön!
Nu skulle våra drömmar springa
mot lifvets klara junihvalf.
Nu skulle hjärtats strängar klinga
i ton, som ej var skygg och half.

Bakom mig lågo moln och möda,
nu glänste världen för min blick.
Som förr, vi skulle le och glöda
— — men när jag kom, du stilla gick.

Det tystnade i Sörmlandshagen
och skymde öfver skogens stig.
Den vardt mig ensam. Grå är dagen.
Min själ i minnet slutit sig.

Där vill hon lefva, ack, fast domnad
den korta stunden med min vän,
då allt blef sommar och fullkomnad,
och helt och godt och gladt igen.

VÅRBRÄCKNING.

DET LIGGER i dag en aning om vår och vaknande i luften.

Man är endast i mars visserligen, och under sista dygnet har snön vält ned ur molnen i stora flockar och ligger i meterhöga drifvor på marken. Men man vet, att det går mot ljuset; solen är högt uppe på fästet. Och hvad som i synnerhet för tanken på våren, är den obändiga lifsglädje, som ligger i vindens stråkdrag däruppe i de gamla päronträden och aplarne.

En ung flicka kommer i god fart på skidor utför den höga trädgårdstrappan och kör fast i en drifva.

Framför henne kommer under snedhopp och med ett tillgjordt slängande på sina ljudkänsliga öronlappar hunden Silas af ädel stöfvareras. Bakom nalkas med långt större allvar en barhufvad jungfru, bärande på ett par damasker.

Ett meningsutbyte uppstår mellan henne och den skidåkande flickan.

— Eyvor är tvungen att ta' de här på sig.

— Pappa har sagt, att jag mycket väl kan få gå utan, säger den tilltalade.

— Jo jo, men! Katinka känner till det där "pappa har sagt". Efteråt är det hon, som får sota för alltsammans.

Snön når den unga flickan ända upp till knäna, där hon arbetar för att komma upp med sina korta skidor ur den lösa, vackra drifvan. Det bekymrar henne föga. Hon har enkom gett sig ut för att komma i beröring med den hvita, rena snön. Skidorna äro nästan blott en förevändning, ty det finns icke ett spår till skare.

Nu blir Katinka inropad af hushållerskan, och den unga flickan kan ostörd få fortsätta sina ströftåg.

Hunden Silas — han är knappt mer än valp ännu — springer framför sin högt aktade härskarinna. Han är full af obetänksamheter och tillåter sig en hel del saker, som en stadgad hund skulle se med förakt på. Han hyser en osviklig vördnad och tillgifvenhet för alla, som han plägar få stryk af. Och den unga damen i hans sällskap har varit och är hans uppfostrarinna. Men han har äfven gjort följande själfständiga iakttagelse: inne i rum — isynnerhet om dörrarne äro stängda — har det sig lätt att blifva bestraffad; ute behöfver man blott använda litet gissningsförmåga. Redan därför är "ute" att fördraga. Men så finns det äfven så mycket annat.

LIFFÖRSÄKRINGSBOLAGET BALDER
— ÖMSESIDIGT —
Grundadt 1887. Sturegatan 8, Stockholm.

Balder, som i dödsfallsersättningar och för utlupna försäkringar redan utbetalt öfver 2,000,000 kr. och samtidigt, oaktadt sina jämförelsevis låga premier, som vinst åt de försäkrade utbetalt öfver 400,000 kr. hade d. 31 dec. 1905 — förutom lagstadgad försäkringsfond å öfver 4,400,000 kr och däremot svarande full säkerhetsfond å öfver 220,000 kr. — för de försäkrades räkning reserverat nära 450,000 kr.

Då Balder icke har några aktieägare och ej heller står i beroende af något förlagsbolag, tillhöra **alla** bolagets fonder och **allt** å bolagets rörelse och förvaltning uppstående öfverskott endast de i bolaget **försäkrade,** hvilka åtnjuta **årlig vinstutdelning** redan efter **tre** hela kalenderår.

I dag meddelar sig emellertid hans lifaktighet åt den unga flickan. Hon pulsar på med sina skidor och insuper doften af den härliga snön i långa drag, medan hennes näsvingar skälfva af förtjusning. Det gälla hvinet från stormen uppe i frukträdens kronor ljuder i hennes öron som en manande eggande musik.

Nu är hon uppe på en liten kulle, som om sommaren bildar ett med ormbunkar öfverväxt stenrös. Silas har i förväg fattat posto däruppe, men när han väl fått henne efter sig dit, kastar han sig på rygg i snön och slår ifrån sig med alla fyra fötterna. Äfven Eyvor förlorar besinningen. Snön är verkligen alltför frestande. I nästa ögonblick ger hon sig af med sina skidor utför den brantaste sluttningen. När Silas får se henne ligga därnere, inhöljd i ett moln af snö, ger han hals af glädje. Han springer efter henne och krafsar ännu mera snö öfver henne. Därpå ångrar han sig lika hastigt och kastar sig nu i stället öfver henne för att befria hennes ansikte från snön. Eyvor upptager ej onådigt hans karesser; hon slår armarne om djurets smärta, mjuka kropp och drager det intill sig. Själf är hon nästan begrafd i den lösa snön. Pälsmössan har åkt af, och hennes stora fläta är alldeles hvit.

Hon sluter ögonen i berusning och andas djupt. Det doftar härligt af snön omkring henne — en sådan dag kan man verkligen lefva — och andas.

Nu börjar Silas att skälla på allvar, och det väcker henne. Annars skulle hon väl rakt ha somnat i snön, en så hög grad af välmåga känner hon.

Vinden sjunger i trädkronorna om kommande vår- och glädjedagar. Men snön tycker icke om det, ty då skall den ned i den mörka jorden och försvinna i svarta rännilar. Äfven de gamla träden känna sig oroliga, ty hvem vet, om de komma att öfverlefva vårstormarnes yra famntag. De unga stammarne däremot skakas af en vällustig rysning vid dessa förespeglingar af ett nytt lif. Mest njuta dock Eyvor och Silas, men som de äro barn ännu, går deras glädje mera upp i det närvarande berusning.

Nu har Silas fått sin matmor på benen igen, och de båda fortsätta nu tillsammans den mödosamma färden genom trädgårdens djupaste drifvor.

Eyvor känner sitt mod och sina krafter växa alltmera. Detta är egentligen den första dag, hon riktigt lefvat på länge, tycker hon; och hon anar sig till att det finnes mycket härligt i lifvet att lefva för. Alldeles som i sagorna är det.

Hvar finns väl något skönare än denna hvita, vackra trädgård med musik uppe i träden, än denna mjuka kalla snö, i hvilken man badar bra mycket härligare än i vatten om sommaren.

Nu kommer Katinka springande utför den oskottade trädgårdstrappan. Hon har tydligen något på hjärtat.

— Eyvor ska' genast komma in, skriker hon med full hals. Men Eyvor låtsas icke höra det; hon är nu i skydd bakom ett väldigt päronträd. Jungfrun måste ge sig ut i snön för att söka upp rymlingarne.

Där hänga damaskerna på trappräcket!

Och hvad skulle de också skyddat emot?

— Öfversten har befallt det! anströnger sig Katinka med hela sin styrka.

— Hvilket? — Hvad då? svarar Eyvor med väl spelad öfverraskning.

— Att Eyvor genast ska' komma in.

— Åh, gå in själf du, svarar den tilltalade uppbragt. Hon är icke särdeles städad till sitt sätt, om det nu kommer sig af hennes lifliga temperament eller af att hon är i de värsta slynåren. Hon duar gärna dem, hon talar till, och har hon en trumf på hand, underlåter hon ej att spela ut.

— Jag ska tala om det för öfversten, hotar Katinka.

— Gör det! Jag ska' tala om, jag, hvem som är din fästman.

Hon har nämligen för några dagar sedan påträffat Katinka i knät på Lundin, kusken, som kysste henne. Sedan dess känner hon sig öfverlägsen — otroligt öfverlägsen.

Nu blir i själfva verket Katinka spakare.

— Jag säger ju bara, som öfversten har befallt, genmäler hon rodnande.

— Du behöfver inte tala om, att du har fått tag i mig, hör du.

Och därvid blir det.

Silas och Eyvor ha nu hunnit till slutet på trädgården och tåga i triumf ut genom bakgrinden. Här löper den breda promenaden fram med skottade trottarer. De bägge ungdomarne ge sig ut på nya äfventyr. Eyvor skakar snön af sig, så godt hon kan. Det skramlar i hennes ficka af pengar. Och vid slutet af promenaden ligger konditoriet.

Lifvet är ändå icke bara mödor och förtretligheter.

*

När Eyvor efter åtskilliga timmar återkom hem, gick hon öfver bakgården för att ej tilldraga sig en onödig uppmärksamhet. Hon hade varit uppe i backarne utanför staden och nere på isen, och hennes kinder blossade efter alla glada upplefvelser.

Utanför stallet höll Lundin på att spänna för en af slädarne, i hvilken han lagt en mjuk fäll.

— Hvart ska' du ta' vägen? frågade Eyvor.

— Ner till stationen och hämta löjtnanten, vet jag, svarade kusken.

Ja, visst! Det hade Eyvor verkligen glömt utaf. Att hon hade kunnat glömma det. Ett soligt leende drog öfver hennes drag. Hennes kusin, löjtnanten, som varit därhemma på besök två hela veckor i julas, och som anfört alla balerna i den lilla staden under denna tid, han skulle komma till middagen. Nu kom hon ihåg det.

— Då följer jag med, du! — Hon sparkade af sig skidorna.

— Gärna det, fröken!

Med ett hopp satt Eyvor i släden. Kusken tog plats på sin hundsvott, och det bar i väg med svindlande lart. Silas var icke den, som var minst förtjust. Med långa hopp sträckte han ut bredvid Solimans sida. — Lifvet är ändå bra fullt och rikt. En sådan där vacker dag i synnerhet. Ännu het om kinderna af all den friska luften och alla ansträngningar, tog Eyvor upp några konfektbitar ur fickan och började knapra på, medan hon njöt af den snabba turen öfver den lätta glidande snön.

*

Tåget rasslade in på perrongen. Där var fullt med människor, och Eyvor hade ett svårt göra med att armbåga sig fram genom hopen. Hon måste höja sig på tåspetsarne för att kunna se. Plötsligt stod Göran, kusinen, midt framför henne, klädd i en vacker svart päls.

— Nej se! lilla kusin, är du nere och möter mig?

Eyvor brast i skratt och hälsade bullersamt.

— De vet inte om det, sade hon.

— Såå! utan lof!

— Jag och Silas följde med. — Kom här! Silas! — Hon kände sig en smula generad. Den förhoppningsfulle kamraten gjorde genast attack mot löjtnantens nya päls. De gingo genom väntsalen och satte sig upp i släden, och så bar det i väg igen. På den smala,

Broderade Klädningar.

Vi sälja **äkta Schweizer-broderi,** största nyhet till vår- och sommartoiletter, i hvit battist, halffärdiga från kr. 23.50 till kr. 43.50, hela klädningen **tull-** och **portofritt** till bostaden.

Rekvirera profver och modeplanscher.

Schweizer & Co., Luzern F 7 (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

skottade vägen gledo medarne blixtsnabbt fram. Skymningen började sänka sig, och himlen, som varit alldeles blank nyss, började öfverdragas med mörka moln.

Den unga flickan, på hvars kinder mörkröda rosor brunno, pratade hela tiden.

Plötsligt — vid en krök af vägen — stötte släden emot en drifva och välte. Löjtnanten och Eyvor rullade om i en sky af snö. Kusken hade också åkt af, men höll fast i tömmarne och sprang efter släden, till dess han fick hästen att stanna.

Löjtnanten torkade häpen snön ur ögonen. Så fick han se Eyvors vackra ansikte alldeles bredvid sig. Snön hängde i de mörkbruna ögonfransarne, och hon skrattade af alla krafter. Då vaknade tjufpojken hos honom. Han slog armen om hennes hals och kysste hennes friska, röda läppar. Den unga flickan blef om möjligt ännu mera blossande. Hon steg skyndsamt upp och skakade snön af sig.

— Så du bär dig åt, sade hon, svagt förebrående. Men öfver hennes ögon låg en mild, varm glans, som gjorde, att den unge mannen kände sig helt skamsen.

Var hon då icke ett barn?

Nu tog han upp sin näsduk och slog omsorgsfullt snön af hennes kappa. Hon lät det nådigt ske, men såg hela tiden på honom med en underlig blick. Hon visste ej själf, hvad det var. Hennes lilla hjärta bultade våldsamt.

Nu kom Lundin tillbaka med ekipaget, ursäktade sig för missödet, och de satte sig upp igen.

Nu var det löjtnanten, som pratade hela tiden. Eyvor svarade högst knapphändigt på alla hans frågor om hennes syster Mary och annat, ja, hon såg ej ens åt det håll, där han satt, utom en gång, då kan frågade henne: — Är du ond på mig?

Då slog hon upp sina stora, strålande ögon och såg allvarsamt på honom. — Hon hatade ej lifvet och icke sin kusin heller.

Nu stannade släden utanför stora trappan, och de gingo in tillsammans. I vestibulen möttes de af öfversten. Denne hälsade hjärtligt på löjtnanten — ja, han till och med omfamnade honom, hvilket förvånade Eyvor. Därpå vände han sig till henne:

— Hvar har du varit hela dagen, din ostyring? frågade han.

— Jag fick följa med Lundin till stationen.

— Ja, vi får väl gömma riset till en annan gång, sade öfversten; och han nöp henne sakta i örat.

Nu rodnade Eyvor igen. Det opassande skämtet föll henne icke i smaken.

— Men så våt du är, barn, fortsatte fadern.

— Ja, Lundin välte med oss.

— Gå genast upp och byt om, hör du, manade han.

Eyvor skyndade hastigt uppför trappan.

*

A.-B. Nordiska Tvätt- & Strykinrättningen

Rikstel. 99 60. Bergsgatan 35 Allm. tel. 99 60.

TVÄTTAR, MANGLAR & STRYKER BÄST.

Specialitet: **Herrtvätt & Gardiner.**

Inga frätande ämnen användas.

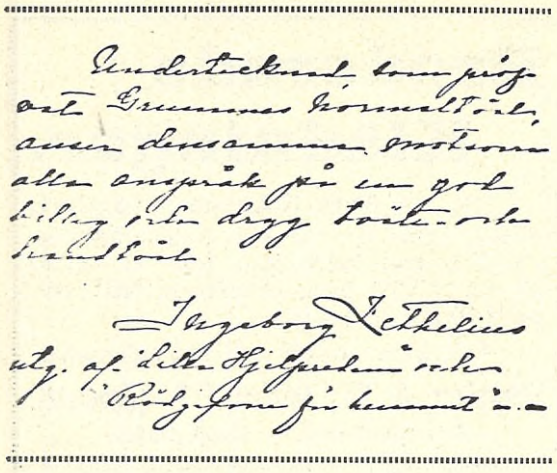

När hon kom ned igen, färdigklädd till middagen i sin bästa klädning — den fötsta ringningen hade redan ljudit — så fann hon ingen i den stora salen. Hon gick med lätta steg genom densamma. I de stora kronorna uppe i taket voro endast några få ljus tända, så att en mystisk halfdager rådde därinne. Eyvor gick mot galleriet, som bestod af tre rum i fil på andra sidan salen, och där en del taflor och konstsaker voro upphängda. Hon öppnade dörren och steg in; det kändes kallt därinne, enär rummen endast till hälften voro uppvärmda. Ingen människa såg hon till.

Jo, i det innersta rummet såg hon i halfskymningen utifrån ett par personer. Det var löjtnanten och hennes syster Mary. Eyvor gick ljudlöst i sina små blankskinnsskor öfver de mjuka mattorna. De hade icke hört henne.

Och nu stannade hon plötsligt och ville vända om. En underlig beklämning steg henne upp i bröstet, lade sig öfver hennes strupe. Hon måste gripa tag i dörrposten för att stöda sig. Och hon såg — med vidöppna ögon såg hon på de två därborta i den sammetsklädda soffan. Löjtnanten höll sin arm om hennes systers lif och kysste henne ömt, lidelsefullt. — — —

— Är det du, Eyvor? hördes nu Marys stämma, litet förlägen.

Löjtnanten vände sig äfven mot den objudna:

— Kom vackert hit, lilla kusin, sade han, och lyckönska oss till vår förlofning.

Eyvor försökte att säga något, men ljuden kommo ej fram. Gråten satt henne i halsen och hon kände det närmast, som om hon skulle kväfvas.

Det lyckliga paret steg nu upp och närmade sig henne.

— Jag skall se efter, om de få ringa andra gången, sade Mary och gled undan sin förlofvade, som alltjämt hållit armen om hennes lif. Och hon skyndade ut.

— Nåå, lilla kusin! sade löjtnanten.

Nu återfick Eyvor talgåfvan, fast det lät ansträngdt och hest.

— Du — du hade ingen rättighet till det, sade hon och låtsade sig ej se kusinens framsträckta hand.

— Till hvad då?

— Att kyssa mig — sade hon. — När det var för hennes skull, som du kom.

Och nu brast hon ut i våldsamma snyftningar, som skakade hela hennes varelse.

Löjtnanten stod där helt handfallen.

— Men, Eyvor lilla, sade han: det var ju ett skämt. Du är ju inte mera än ett barn.

— Du hade ingen rättighet — du hade ingen rättighet, upprepade hon. Och gråten blef allt stridare, och hon kände, hur hennes kinder blefvo allt hetare.

Löjtnanten sökte förgäfves att trösta henne.

Hennes stora, mörka ögon flammade emot honom i vrede.

Nu ljöd klockan ute i vestibulen.

Eyvor tog upp sin näsduk och torkade sina örgråtna ögon. Ty nu slogos dörrarna upp till stora salen, och öfversten samt ett par inbjudna gäster blefvo synliga.

— Var icke ond på mig, kusin lilla, hviskade löjtnanten.

Nu gingo de igenom rummen och ut i den vackra matsalen, hvarifrån ett nästan bländande ljus strålade dem till mötes.

— Hvad är det med, min lilla flicka? frågade öfversten, när de satt sig ned.

— Jag har fått ondt i ögonen, narrades Eyvor. Och hennes stämma skälfde.

Fadern såg med en lång blick på henne. De mörka rosorna på hennes kinder tilldrogo sig hans uppmärksamhet. Han såg frågande på sin äldsta dotter, och äfven denna betraktade nu Eyvor. Men när de sågo, att detta ännu mer ökade hennes förvirring, fäste de sin uppmärksamhet på annat.

Det stora matbordet strålade af ljus och kristall och silfver. Det hölls tal vid middagen. Öfversten hälsade sina gäster välkomna. Och vid champagnen förkunnade han för de inbjudna vännerna den stora nyheten, förlofningen mellan husets äldsta dotter och löjtnanten.

Eyvor hade till bordskavaljer en af faderns äldre vänner, en pensionerad major, som länge tillhört hennes beundrare. Han var gammal ungkarl, men led af en icke sällsynt sjukdom — en allt förtärande hunger efter det kvinnliga. Han plägade slå sig ned hos Eyvor vid sina besök i familjen och betraktade hennes ansikte med giriga ögon, i det han talade till henne som till en vuxen dam. Hon brukade dock ej blifva honom svaren skyldig. Vill man söka upp den städade grymheten, skall man vända sig till de yngsta flickorna. Af dem får man veta sitt värde. Och de utsmycka ej heller sina omdömen med några belefvenhetens blomster. — I dag var han henne mer än vanligt motbjudande.

Vinet pärlade i glasen, och munterheten steg vid middagsbordet. Eyvor rörde icke sitt glas; när någon drack med henne, vidrörde hon på sin höjd randen med sina läppar. Hon var tillräckligt het förut. Och en underlig känsla lade sig öfver hennes sinne. Hennes kinder och tinningar glödde; ögonen strålade klara och ljufva, som om de sett syner från en annnan värld.

Och det gjorde de äfven. Man hade ej brytt sig om att stänga till luckorna för de stora rundbågsfönstren i matsalen. Därute låg vinterkvällen, och yrsnön hade börjat sin dans för att lägga sig mjuk och öfverskylande på all sorg och missräkning nere på jorden. De ofantliga fruktträden därute i trädgården stodo likt spökskepp med väldiga, hvita råsegel. Stundom blef den jagande vinden för stark eller snön för tung, så att stora murkna grenar brusto och föllo till jorden.

Eyvor kunde se alltsammans från sin plats vid bordet; och hon kunde ej slita sina ögon från det underbara sceneriet.

Snön, den mjuka, yrande snön fängslade hennes sinne med en underlig makt. Och hon tänkte på förmiddagens äfventyr och den oändliga tjusning, som legat därute öfver den hvita trädgården — i stormen — solskenet — kring de spelande träden. Hon mindes huru ljuft allt hade förefallit henne i denna strålande hvita dager. Hon mindes sin dåsiga hvila i snön, färden till stationen, mötet med kusinen, deras fall i den mjuka drifvan — kyssen, han gifvit henne.

Och sedan kom allt det onda efteråt. Det var för systerns skull han kommit. Och ännå!

Hon önskade, att hon hade legat därute i drifvorna, medan vinden yrde — djupt under den hvita, förbarmande snön. Där var det svalt och skönt — långt borta från människorna med deras dumma påhitt om lydnad och sanning — af ett barn.

Nu ryckte det till i henne. Någon hade stört henne i den ljufva drömmen om snön och lyckan. Hennes kusin hade höjt sitt glas emot henne. Och den afskydde majoren hade vågat gripa tag i hennes arm och rycka henne undan drömmarne.

— Får jag dricka med dig. hörde hon löjtnanten upprepa.

Instinktmässigt sträckte hon ut sin hand, och i nästa ögonblick låg det fulla rödvinsglaset utstjälpt på bordduken. Det blef rödt som blod för hennes ögon; den hvita snön hade färgats med blod. - Det var hennes eget unga hjärtblod, som flödat ut öfver den kalla, hvita marken.

— Eyvor! sade öfversten mildt. — Hur är det? Hon fäste på honom sina glänsande ögon — en blick som tycktes hafva stelnat af skräck inför något oväntadt och hemlighetsfullt.

— Jag vill ha' Silas med, hör du! skrek hon plötsligt och fäktade vildt med armarna framför sig. — Han är den ende! Jag vill ut i snön. Jag vill ligga därute! I snön, hör du!

I nästa ögonblick skulle hon ha legat på golfvet, om ej den förskräckte majoren slagit båda sina armar om henne.

Öfversten hade sprungit upp från sin plats.

— Hon är sjuk! hviskade han. Så tog han henne på sina starka armar och bar henne ut. Systern följde hastigt efter.

Däruppe fick Katinka befallning att kläda af den unga flickan, som medvetslös och i en farlig yrsel låg på sin bädd. Därefter gick öfversten ned för att skicka Lundin in till staden efter läkaren. Därpå återvände han till sjukrummet.

I den hvita flickbädden däruppe låg Eyvor och kastade sig oroligt af och an. Den purpurröda färgen på hennes panna och kinder hade tilltagit i styrka, och hon yrade alltjämt.

Minnena från hennes sista upplefvelser drogo likt töckenbilder förbi hennes själ.

Och hvad allt kan icke rymmas i ett barns tankar? Kommer så febern likt en brusande vind och jagar på med hela sin styrka, under det yrseln formar orden, som trängas öfver törstande, brännheta läppar, så vet man, att lifvet och döden kämpa om väldet därinne i ett plågadt bröst, där den oskuldshvita snön tändt eld.

Och svårt är att säga, hvem man bör tillönska segern.

En ljus majdag fick Eyvor göra en åktur tillsammans med fadern ut i det vackra solskenet. Öfver hennes ansikte låg nu ett visst svårmodigt drag, som icke anblicken af de vackraste leksaker i världen skulle kunnat förjaga. I hennes ögon hade den skälmska glimten från barnatiden försvunnit, och i dess ställe hade det stora frågande allvar kommit, som den äger, hvilken på en gång fått känna lifvets bittra verklighet och skådat in i de gåtfulla rymderna utanför lifvets gräns.

MARTIN LANDAHL.

Tiden för
vår julnummerpristäfling

— för hvilken närmare program fanns infördt i Idun n:r 11 för den 15 mars i år — utgår nu inom få dagar eller, närmare bestämdt,

tisdagen den 1 maj.

Vi erinra därför alla, som ämna deltaga i täflingen, att nu ofördröjligen insända sina skrifter, och uttrycka vår vissa förhoppning, att resultatet skall bli i allo hugnande för det under arbete varande julnumret.

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

NÄBBAR OCH KLOR. ETT HALFT DUSSIN SNAPSHOTS.

I.

OM JAG KUNDE förstå hvad som tagit åt. Marianne, sade professorn till sin dotter i förebrående ton. Du är dig inte lik, flicka.

— Nej, pappa, svarade Marianne högtidligt, jag är mig icke lik. Jag har fått klart för mig, att jag är en varelse med människovärde.

— Är du säker på det? frågade fadern klentroget. En kvinna, som inte kan laga mat, inte kan laga kläder och inte en gång laga att hon blir gift, är i mitt tycke inte så rysligt mycket värd.

— Kära pappa, du behöfver inte säga mig det, svarade dottern en smula bittert, ditt uppförande under alla de år, jag haft utmärkelsen att vara dotter till en af Sveriges lärdaste män, har mer än tydligt lagt i dagen dina åsikter. Det har säkerligen aldrig fallit dig in, att jag har en hjärna.

— Har du bevisat faktum?

— Har *du* gifvit mig något tillfälle?

— Min goda Marianne, vi skola inte bli osams nu, när vi hittills aldrig varit det. Naturligtvis har du en hjärna, det hade din mor också . . .

— Jaså?

— Men jag har alltid ansett, att din hittills varande verksamhet — eller brist på verksamhet — skaffade den fullt upp att göra. Därför föreföll det mig egendomligt, när du började gå på föreläsningar, prenumerera på Social tidskrift och Nordisk familjebok, och äfven läsa dem . . . Törs jag fråga hvad du åsyftar?

— Jag ämnar skaffa mig en lifsåskådning, svarade Marianne med fasthet.

— Jaså, sade professorn med en suck, då får jag väl skaffa mig en hushållerska. Tror du det tar lång tid? Jag har ingen aning; ty något liknande fall har aldrig kommit till min kännedom.

— Lång eller inte så ämnar jag inte sluta förr, än jag bildat mig en egen lifsåskådning, anpassad efter min individualitet, framsprungen ur mitt eget tänkande, sade Marianne stolt och aflägsnade sig med högburen panna.

Fadern såg efter henne med fundersam uppsyn.

— Det skall bli roligt att se, hur det går för Marianne, sade han till sig själf. Jag har ingen anledning eller förmåga att hålla henne tillbaka. Och det kan hända, när allt kommer omkring, att här finns ett verkligt behof hos flickan . . . Tänk om jag till slut får med dessa mina ögon skåda en kvinna med en "lifsåskådning, framsprungen ur hennes eget tänkande . . ." Ändtligen något nytt under solen. För den skull skall jag med jämnmod underkasta mig en hushållerska.

*

— Pappa lilla, jag är så lycklig!

— Ja, jag ser det. Det skulle jag också vara, om du inte envisades att truga på mig det där fatet med bruna bönor. Marianne borde veta, att jag i hög grad afskyr denna rätt.

— Förlåt mig. Hädanefter skall det bli en ny ordning — —

— Det gläder mig uppriktigt. Jag gratulerar dig att ha kommit till klarhet. Hur ser din lifsåskådning ut?

— Förlåt, sade Marianne uppfarande, jag hörde inte riktigt på — —

— Jag frågar dig, hur den ser ut, sade fadern.

— Det vet nog pappa, sade Marianne blygt, inte är han precis vacker, men o, så ädel och god — —

— Det är hufvudsaken, Marianne, sade professorn gillande.

— Och då betyder det inte så mycket, att han har finnar, eller hur pappa lille?

Professorn satte ölglaset ifrån sig och betraktade forskande sitt rodnande barn.

— Min dotter, sade han mildt, detta grubblande har varit för mycket för din oskolade hjärna. Säger du, att din lifsåskådning har finnar?

— Pappa, svarade Marianne med darrande läppar, det är inte vackert af dig att skämta — —

— Men hvem talar du då om i Guds namn?

— Om filosofie kandidat Karlsson *naturligtvis!*

— Hvarför naturligtvis? Sista gången vi resonnerade, förklarade du för mig, att du inte ämnade ge tappt, förr än du funnit en lifsåskådning. Och jag har inte din kvinnliga — smidighet i intelligensen. Därför trodde jag, att det alltjämt var fråga om lifsåskådningen.

— Lifsåskådning? Nu har jag Simon i stället? Marianne strålade. Du känner väl Simon pappa? Han har hållit sådana utomordentliga föreläsningar i vinter. Så synd, att du inte har gått och hört på honom en enda gång.

Vid Mariannes ord framstod för professorn bilden af en lång och skranglig yngling med ovanligt stora öron och rikligt med finnar, en yngling, hvilken han en gång med motvilja approberat vid en tentamen. Han påminde sig äfven, att kandidatens föreläsningar, enligt fleres utsago, voro ett tämligen oförsynt och klumpigt plagiat af ett af hans, professorns, egna arbeten.

— Hör nu, Marianne, sade han, tänker du gifta dig med honom?

— Han har bedt mig därom, sade Marianne med ödmjuk stolthet, och jag är blott alltför glad — —

— Att ha sluppit från krånglet med lifsåskådningen, jag förstår, sade fadern.

Han betraktade Marianne, där hon gick och sysslade med bordets afdukning, småsjungande och med glänsande ögon, betraktade henne med starkare känslor af medlidande, än han någonsin förr känt för någon människa.

— Hvilket rysligt öde att vara kvinna, tänkte han med fasa. Hvilket rysligt öde att söka efter en lifsåskådning och finna fil. kand. Simon Karlsson! Men, tillade han, med en förvirrande känsla af hur hopplöst, oöfverstigligt stor den klyfta var, som i allt väsentligt skiljde honom från den unga kvinna, som likväl var hans eget barn, men kanske hade det varit ännu rysligare för henne, om hon inte låtit sig nöja med sitt fynd — —

Ty en lifsåskådning, det har väl i alla händelser varit otänkbart — —?

THE LAUGHING WATER.

A.-B. SIDENHUSET, STOCKHOLM,
Allm. Tel. 93 65. Rikstel. 48 23.
säljer
Klädnings-, Blus- och Foder-Siden

billigare än någon utländsk firma.
Begär profver och jämför!
Profver franko

TVÅ JÄTTEKATASTROFER.

EJ I MANNAMINNE har världen uppskakats af underrättelserna om så vidt omfattande naturkatastrofer som de under denna månad inträffade jordbäfningarne i gamla och nya världen. Först mälde telegrafen om Vesuvius' utbrott, ett utbrott, som dag från dag tilltog i styrka, ödeläggande flere af de rundt kring bergets fot måleriskt belägna italienska småstäderna Boscotrecase, Ottajano, San Guiseppe Vesuviano, hotande andra såsom Torre Annunziata, Portici, Torre del Greco m. fl. och sträckande sina förstörande verkningar ända till Neapel. Den solljusa dagen förvandlades milsvidt omkring till natt, luften blef kväfvande af det intensiva askregnet, som gång på gång genomskars af ljungeldar från den af elektricitet öfvermättade atmosfären, och jorden skakades af den sjudande vulkanens dån. Utför bergets sluttningar vältrade den heta lavan i meterhöga vågor, förgörande allt, som kom i dess väg: vinplanteringar, hus, trädgårdar. Människorna jagades i vild flykt från sina hem, under det andra skaror gripna af religiös öfvertro med helgonbilder i spetsen sjungande och bedjande gingo att möta lavaströmmarna i hopp att genom besvärjelse kunna betvinga ödeläggelserna.

Ännu innan ekot af dessa våldsamma katastrofer hunnit tystna i världspressens spalter, inlöpa nya jobsposter, denna gång från en af Nord-Amerikas skönaste och rikaste städer San Francisco i Kalifornien. Ett fruktansvärdt jordskalf har på några minuter ödelagt den lysande metropolens affärskvarter, dess offentliga byggnader och en massa enskilda hus, och hvad ej jordbäfningen hunnit ödelägga, ha de omedelbart därefter utbrytande eldsvådorna i stadens olika delar vigt åt total undergång. I närvarande stund är San Francisco sålunda endast en brinnande och rykande ruinöken, många tusen människor ha omkommit, 300,000 äro husvilla och egendom har gått till spillo för summor, som kunna räknas i milliarder.

Af San Franciscos cirka 380,000 invånare äro 8,000 svenskar. Fem svenska kyrkor och församlingar finnas, däribland den luterska församlingen, som förestås af prof. C. M. Esbjörn. Bland sv. föreningar och klubbar märkas Sv. Gymnastikklubben, Sv.-am. politiska klubben, Sv. sällskapet och Sv. sångsällskapet o. s. v.

Af vårt här meddelade panorama från den nu ödelagda staden torde våra läsare kunna bilda sig ett någorlunda klart begrepp om dess förutvarande imposanta prägel. Först ha vi det för sin högt beprisade skönhet kända inloppet Golden Gate. I närheten af hafvet väster om staden ligger eller rättare låg, ty äfven denna plats är nu jämväl förstörd, det å vår andra bild återgifna förlustelsestället Cliff House. Därutanför befinna sig flere stora klippor i hafvet, på hvilka hundratals sälar tumla om och sola sig, stadsbornas favoriter och fridlysta för jakt. Den fågelperspektiviska bilden återger San Franciscos affärskvarter och å den nästa synes stadens hjärtpunkt: ett hörn af hufvudgatan Market street och åtskilliga andra stora trafikådror. Det ståtliga rådhuset City Hall med sina torn och korintiska pelarrader var ett af de första husen, som föllo, likaså affärspalatset Call Building i Kearny street. Det imposanta Ferry Building omedelbart invid stranden var en af de stora färjstationer, hvarifrån utgick sjötrafik till kringliggande kustorter. På den åttonde bilden se vi det nu sammanstörtade Palace Hotel, en byggnad, som hade rum för öfver 1,200 personer och har kostat 3,250,000 dollars. Den till hotellet hörande palmgården ger en inblick i dess högt uppdrifna komfort. Vidare synas Union square med Hotel St. Francis, svenska luterska Ebenezerkapellet och slutligen det utanför staden belägna magnifika Leland Stanford universitetet, hvilket nu är en enda ruinhög.

CEREBOS BORDSALT sätter smak på födan och höjer fysiken

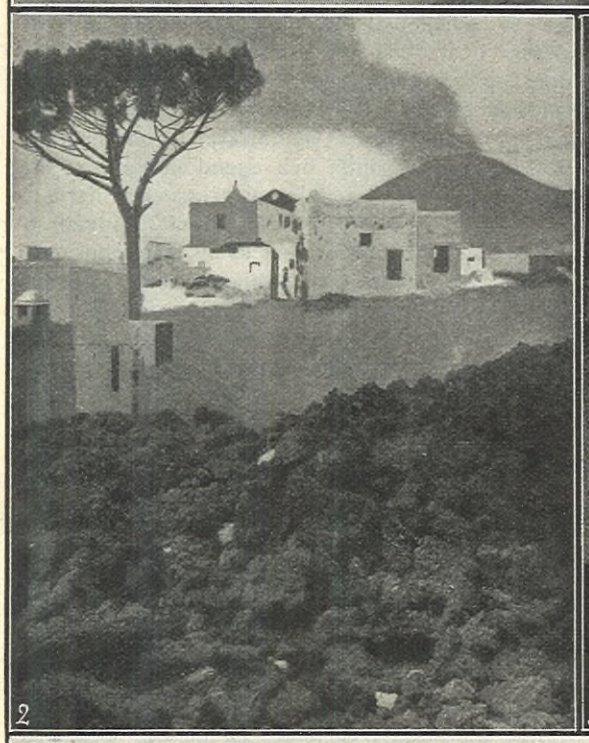

BILDER FRÅN VESUVIUS UTBROTT.

1. TÅG AF FLYKTINGAR FRÅN EN AF DE HÄRJADE STÄDERNA. 2. EN FÖRÖDANDE LAVASTRÖM I BOSCOTRECASE. 3. VULKANEN I VERKSAMHET, EFTER FOTOGRAFI AF ALFIERI & LACROIX I MILANO. 4. DE DÖDA FRAMDRAGAS UR RUINERNA AF DEN INSTÖRTADE KYRKAN I SAN GIUSEPPE. 5. BEFOLKNINGEN SÖKER HEJDA LAVASTRÖMMEN MED S:T ANNAS HELGONBILD. 6. DEN FÖR ASKREGNET INSTÖRTADE SALUHALLEN PÅ MONTE OLIVETO-TORGET I NEAPEL.

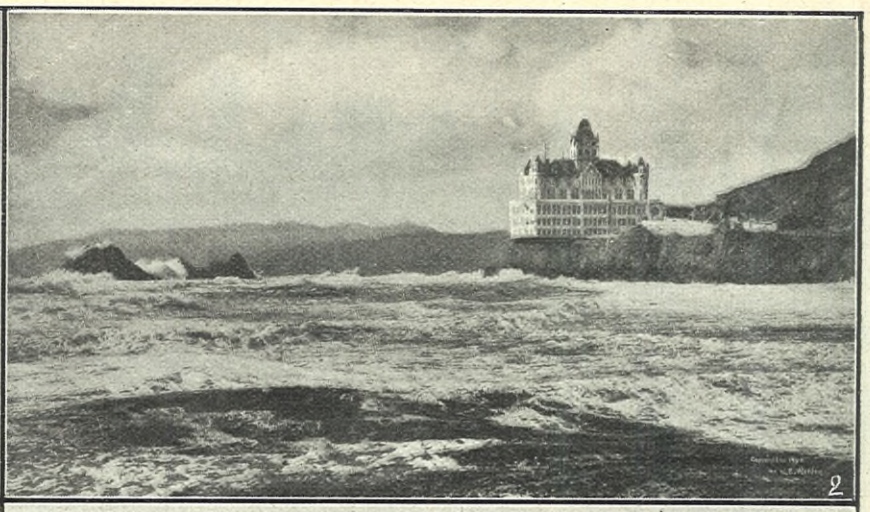

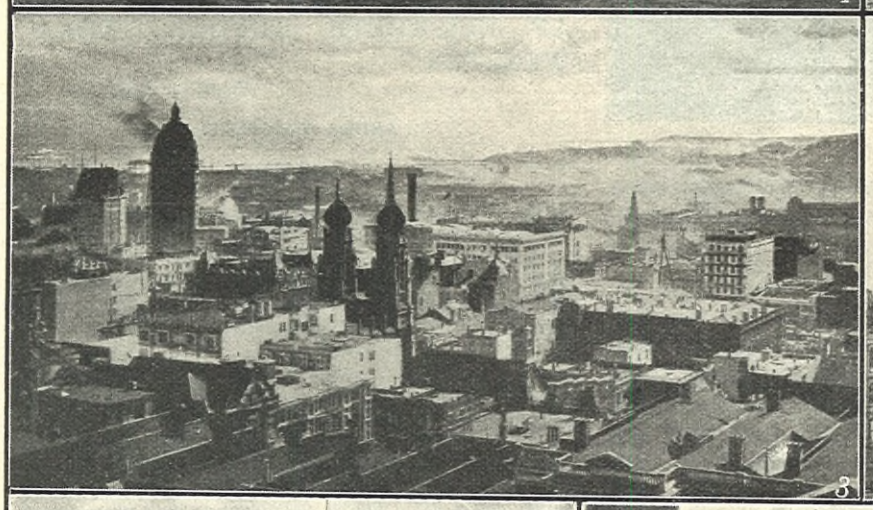

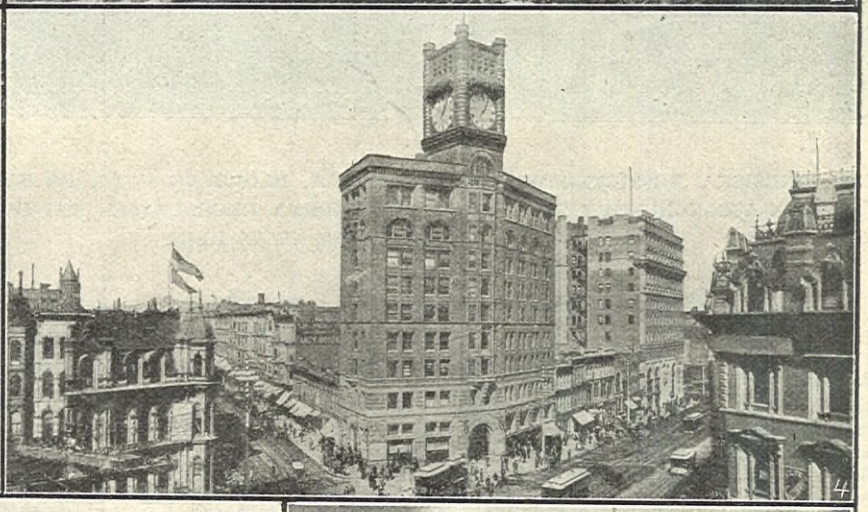

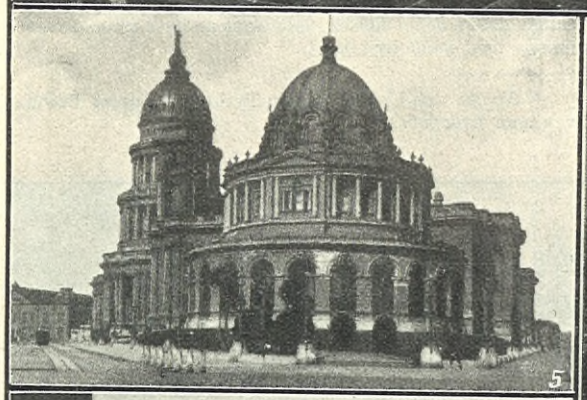

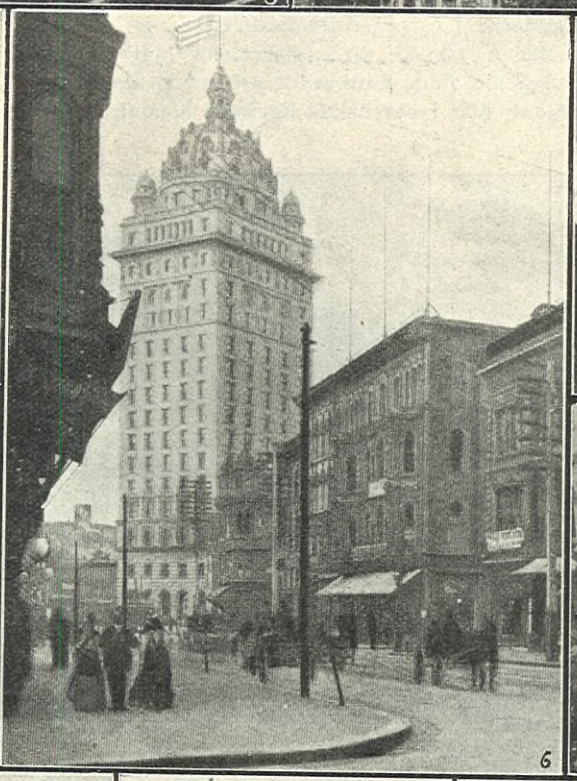

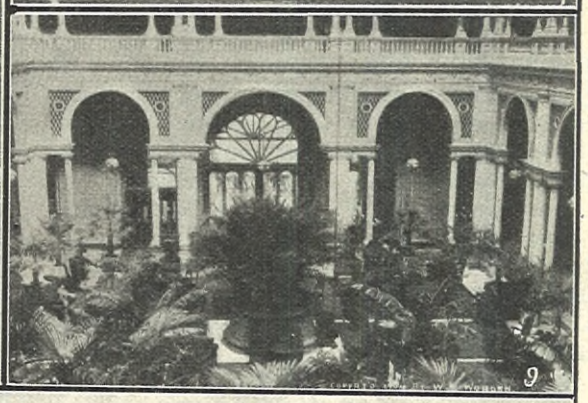

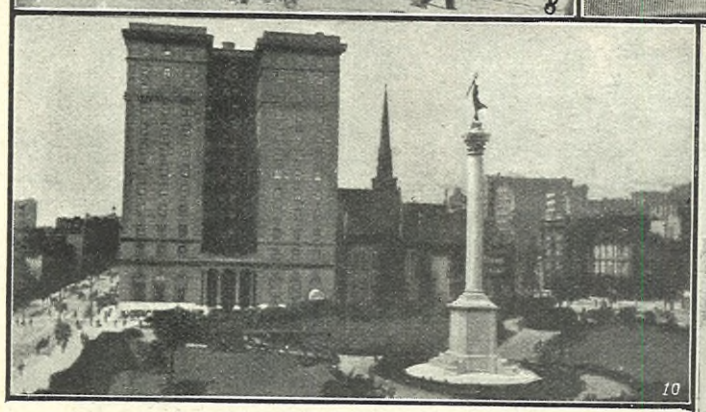

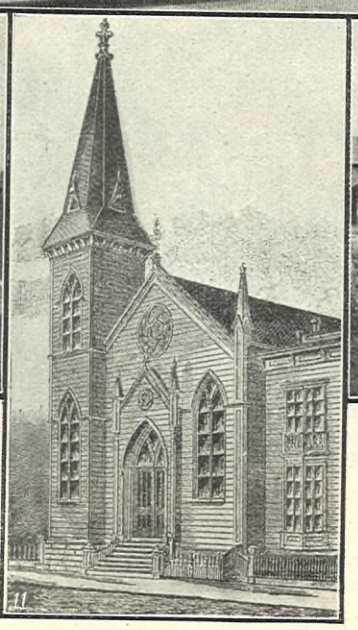

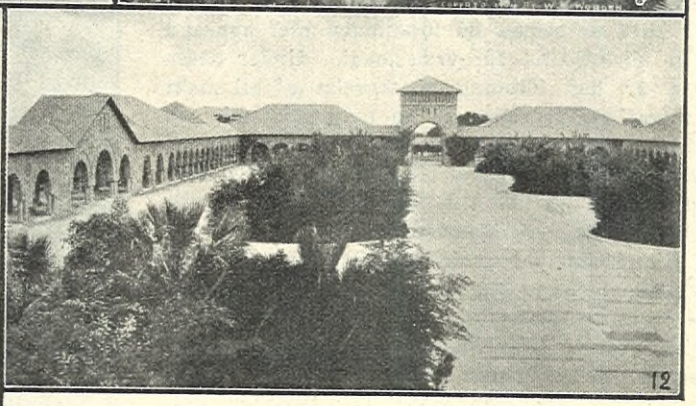

BILDER FRÅN DET AF JORDBÄFNINGEN HÄRJADE SAN FRANCISCO.

1. GOLDEN GATE. 2. HOTEL CLIFF HOUSE OCH SÄLKLIPPORNA. 3. FÅGELPERSPEKTIV ÖFVER DE SVÅRAST HEMSÖKTA AFFÄRSKVARTEREN. 4. HÖRNET AF MARKET, KEARNY, GEARY OCH THIRD-STREETS, S:T FRANCISCOS CENTRALPUNKT.

5. CITY HALL, STADSHUSET. 6. KEARNY STREET OCH CALL BUILDING. 7. FERRY BUILDING. 8. MARKET STREET MED PALACE HOTEL TILL HÖGER. 9. PALMGÅRDEN I PALACE HOTEL. 10. UNION SQUARE OCH HOTEL S:T FRANCIS. 11. SVENSKA LUTHERSKA EBENEZERKYRKAN. 12. LELAND STANFORD UNIVERSITET.

DEN KINESISKA BESKICKNINGEN PÅ SKANSEN. A. BLOMBERG FOTO. PÅ SOFFAN I FÖRGRUNDEN: I MIDTEN VICEKONUNGEN TUAN FANG, PÅ SIDORNA EXCELLENSEN TAI HUNG CHI OCH SEKRETERAREN WOO KWAN KEIN.

VÅRA KINESISKA GÄSTER

DET AFLÄGSNA KINA har utsändt en flock representativa män till Europa för att studera vår världsdels institutioner på skilda kulturområden. De långväga främlingarne ha äfven gjort Stockholm äran af ett besök, hvarför vi trott det vara af intresse för vår läsekrets att se dem öga mot öga medels fotografens kamera. Här ha de besökt våra skolor och muséer m. m., hugnats med fester och på allt sätt blifvit uppmärksammade. Bland de notabla turisterna befann sig en vicekonung excellensen Tuan Fang, sekundär härskare öfver 10-tals millioner själar, och excellensen Tai Hung Chi, medlem af den nuvarande regeringen och närmast kultusminister. Några buro, som synes af vår gruppbild, de kinesiska dräkterna, medan de flesta af kommissionens medlemmar hade axlat den vesterländska redingoten och cylindern. Den svenska mottagningskommittén har bestått af kommendören greſve C. A. Ehrensvärd, andre sekreteraren i utrikesdepartementet Ekengren samt verkställande direktören i Sveriges allmänna exportförening, John Hammar.

ETT EGET HEM ÅT K. F. U. K.

I LÖRDAGS firade Kristliga föreningen af unga kvinnor en viktig märkesdag i sin historia, i det grundstenen till föreningens nya hem då högtidligen nedlades å den tomt, n:r 3 Brunnsgatan, som blifvit för ändamålet inköpt.

Den svenska K. F. U. K. har ägt bestånd i öfver 20 år, och det är helt naturligt att föreningen nu med glada känslor motser framtiden, då det skall förunnas den att under eget tak få fortsätta sin välsignelsebringande verksamhet.

Den första tanken på eget hem uppstod redan för åtta år sedan, då föreningen blef uppsagd från sin dittills förhyrda lokal. Under dessa åtta år har föreningens styrelse af all makt sträfvat att åstadkomma en byggnadsfond, och vänner och gynnare af föreningens syften ha därvid visat en vacker offervillighet, så att man nu kunnat skrida till förverkligandet af den länge närda egna-hemsidén.

Bland de vid invigningshögtidligheten närvarande befunno sig prinsessan Ingeborg, prinsparet Bernadotte, föreningens styrelse och kommittén för byggnadsfonden, hvilken sistnämnda utgöres af fröknarna Anna Roos och Agnes Jacobson, öfverintendenten L. Nyström, hofintendenten A. Kumlien och fabrikör P. A. Sjögren.

Sedan hofpredikanten Hammarsten talat öfver bibelspråket: "Den som tror han skall icke förtröttas," och pastor Wadström hållit en kort bön, tog grundläggningsceremonien sin början. Byggmästare Johansson nedlade ett sammanlödt skrin af järnbläck, innehållande en bibel, ett exemplar af en daglig hufvudstadstidning, K. F. U. K:s senaste årsberättelse, en årgång af föreningens tidskrift Hemåt samt ett å pergament textadt aktstycke, innehållande namnen på föreningens ordförande och styrelse, medlemmarne i byggnadskommittéen m. m.

Sedan stenen med lyftkranens hjälp sänkts ned på sin plats, framträdde prinsessan Ingeborg, fattade den i beredskap liggande hammaren och slog med denna tre slag på grundstenen, samtidigt med att hon yttrade några lyckönskande ord till det företag, som nu grundlades. Sedan också prinsen och prinsessan Bernadotte framträdt och uttalat sina lyckönskningar, bekräftande dessa med de öfliga tre hammarslagen, framträdde i tur och ordning föreningens hedersordförande, pastor Wadström, fröken Roos, fröknarna Schröder, Jacobson, Netzel, Chronhielm, öfverste Nyström och hofintendenten Kumlien och slogo hvar i sin ordning de tre öfliga hammarslagen mot grundstenen, under uttalande af olika sentenser.

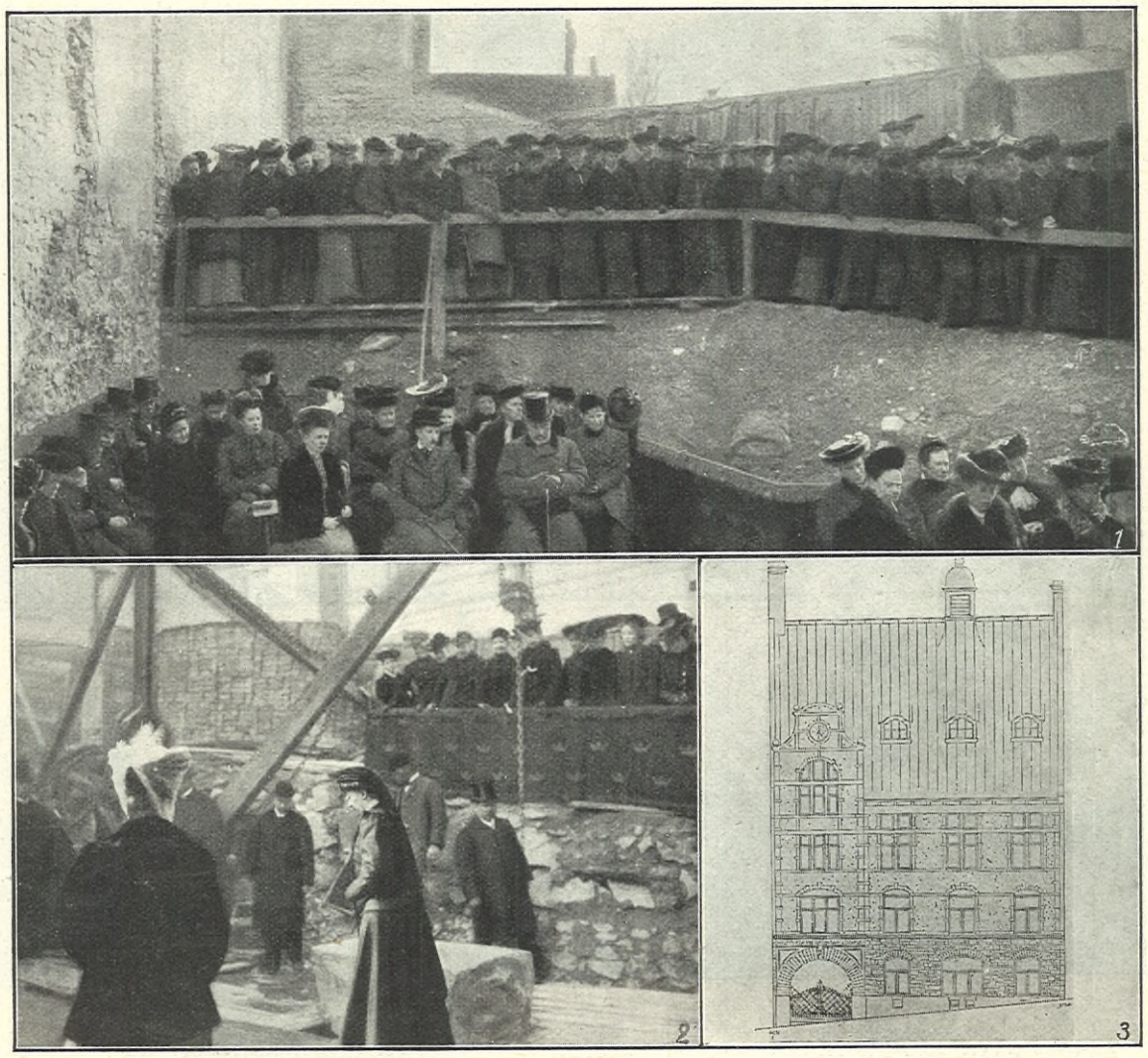

K. F. U. K:S NYA HEM I STOCKHOLM. 1. DEN KUNGLIGA TRIBUNEN VID GRUNDLÄGGNINGSFÄSTEN MED PRINSESSAN INGEBORG SAMT PRINSEN OCH PRINSESSAN BERNADOTTE. 2. PRINSESSAN INGEBORG LÄGGER GRUNDSTENEN. 3. FASADRITNING TILL DEN BLIFVANDE BYGGNADEN. A. BLOMBERG FOTO.

SOPHIE OTTOSDOTTER. BERÄTTELSEN OM ETT KVINNOÖDE. AF ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

ANDRA KAPITLET.

SYSKONEN.

"GLAD JUL! Hälsa och välmåga och allt, hvad är dig kärt, min Apollo!" *

Herr Tyge, som satt i sin studerkammare på Uranienborg julaftonen 1589, afbröts i sitt arbete vid denna hälsning, uttalad af en klar och varm stämma, som han skulle känt igen bland tusende.

"Urania, hjärtesyster!"

Han reste sig hastigt upp och bredde ut armarna mot den unga, sorgklädda kvinna, som med ett lyckligt uttryck genast villigt smög sig in i hans famn.

Sophie Brahe, ty det var hon, hade i något öfver ett år varit änka efter Otto Thott till Eriksholm, och hon hade lagt af både den svarta pannbindeln och det tunga doket och i stället dolt håret under en liten svart mössa med smal hvit kant.

* Apollo och Urania kallade Tycho och Sophia Brahe vanligen hvarandra.

"Hur har du kunnat komma in utan att ens mina hundar varslat din ankomst," frågade Tyge, "de pläga eljes näppeligen låta någon, eho det vara må, passera oanmäld."

"De ha också denna gång fyllt sin plikt och det till och med alla fyra," log Sophie, "men min käre broder var så fördjupad i sitt astronomiska tänkande, att jordens ljud inte förnummos. Hvad det är godt att vara här igen," tillade hon och såg sig omkring. "Jag och min Tage, som redan är i fru Kristinas händer, hafva färdats öfver isen i släde så skyndsamt vi mäktade för att få inviga det nya året hos dig, oss älsklige broder. Ditt Uranienborg är min käraste plats. Ingenstädes kan man som här läsa stjärneskriften där uppe på firmamentet, och ingen af rikets adelsgårdar är bättre försedd."

"Hvad säger du om min förändring af vinterstugan, Urania?" frågade Tyge, viss om ett berömmande ord af systern.

"Att den är god, Tyge. Det är i sanning bekvämt att hafva kemiska ugnar också här uppe. En förträfflig idé! Ditt laboratorium kan blifva oss, simplare adepter, för vidlyftigt."

"Du är ju min första och bästa lärjunge," sade han, "så dig kan ej detta blygsamma tal gälla. Minnes du, hur du allaredan som liten flicka delade mina sträfvanden att utforska naturens hemligheter, likasom hur du, sittande på mitt knä, ställde din första nativitet? Sedan har du ju blifvit en slags andevärldens vala och det är förvisso ej många af våra unga vänner, hvilkas lifslopp du ej förutsagt. Det är en stor uppgift, min Urania, fullt värd att lefva för."

Sophie suckade och lutade kinden mot den smala, fina handen. Slutligen sade hon långsamt:

"Den store Achæus * är ju mäktig så i öknen som den yppigaste jordmån, och väl den, som lyder hans bud. Men, min Apollo, det synes mig som ett enda litet ting inom mig ej vore lydigt vetenskaper, stjärneforskning eller dagerns regler. Hvad båtar det att jag samlar släkters historia i digra band, när detta arbete lika litet som vården om min örtagård eller husets tarf kan skänka hjärtat en gammal kvinnas lugn."

"Det lyster mig veta, hvarför du kallar dig gammal."

Tyge strök med vänstra handen öfver sitt korta, ljusa skägg, och det kom en humoristisk glimt i de blå ögonen, långt skilda åt af den breda, klumpiga näsroten.

"Jag är trettiotre år," sade hon stilla.

"Står dig håg till husbonde, Sophie Ottosdotter, så finner du förvisso dem, hvilka bejla till din gunst. Icke är det ordet dig främmande: "Där en kista bäres ut, bäras två in," och vill du blott se dig om, nogsamt finner du Otto Thotts efterman."

Sophie hade satt sig och rest sig upp igen. Den något bleka hyn färgades svagt röd af blodets snabba lopp.

"När jag ser adelsherrarne flockas omkring mig," sade hon hastigt," är det som varsnade jag en bädd tulipaner, dessa blomster så granna och täckeliga, men så föga intressanta. De månde stå nära intill hvarandra, att ej ömkligen förvissna. Min allra käraste broder, den man, din Urania skulle kunna skänka sin ynnest, måste stå ensam. Han skall stråla allena som den himmelska Sirius eller som Titan ** själf, oöfverträffad af alla ljushärdar som han."

Tyge tog systerns händer i sina och sade allvarligt:

"Vakta dig för den väldige Titan, han förbränner med sina genomträngande strålar."

"Min Titan kommer nog aldrig," sade Sophie vemodigt," spådom och skrock skall man ej tro, eljes . . ."

"Du tyckes dock låna det ett villigt öra," inföll Tyge, och hans blick gled åter skälmskt öfver systern, "kära Urania, i vår tid blir man lätteligen till spott och spe för hvar man, om man plägar umgänge med den ondes verktyg, häxorna. Har du glömt Fejotraktaten ***, som hart när vållat kung Jacob sådant men, att han för häxor och smådjäflars skull än måste bida sin brud."

"Du, Apollo, sätter väl icke tro till detta snack om Karen Väfvare och hennes apostel Langvinus, som enligt folktron i en tom öltunna skulle sändt efter örlogsskeppen?"

"Nej, förvisso gör jag ej, men lika litet tror jag på spåkonst i händer eller med skalpning af äggskal i vatten för att locka den utkorade att visa sig. Ödet läses i himmelen hos stjärnorna och där får min Urania svar. Blir det godt — blir det ondt: Fato junguntur, fato solvuntur amores."

Hon böjde sig ned och kysste hans hand, och efter en paus tillade hon, som angelägen att byta om ämne:

"Tredskas dina svenska bönder alltjämt?"

"De förstå mig ej; de rädas min glade Merkurius och min bevingade Pegasus, och de skälla mig trollkarl och hundhedning, fast de själfva — åtminstone många af dem — ej ännu lagt af sina papistiska irrläror, utan slå korsets tecken för sina dumma skallar hvarje gång de passera Stjärneborg och skåda Merkuriibilden, för rörlig för deras tröga fattningsgåfva."

Fru Kristina visade sig nu i dörren; hon bar en väldig nyckelknippa vid sidan, men var eljes klädd som en adelsdam, ty ju mer släkten vredgades på denna "fria kvinna", hvilken de måste tåla som en gelike, desto ifrigare blef den stolte herr Tyge Ottoson att visa, att *hans* hustru var höjd öfver hvarje neslig baktanke.

Hon hade ett blidt, höfviskt sätt och hennes tonfall voro stilla och mjuka, när hon nu sporde sin höge herre och fru Brahe till Eriksholm, om de täcktes låta sig julnägnaden smaka. Både de små junkrarna Tygesson och herr Tage Ottosson längtade svårliga efter julklapparna och efter Hvensagan, som herr Tyge lofvat förtälja. medan man hvilade från jullekarna.

Det var som vanligt många gäster på Uranienborg, och herr Tyges narr Jep roade dem med allehanda muntra upptåg Den lille krymplingen hade en obegränsad frihet, ty Tyge ansåg, att "de klokes ord väfde narrens kåpa, och först innanför den bodde sanningen."

Det var ett festligt julgille på detta slott, som i prakt öfverglänste de flesta adelsborgar, och alltefter som den ene efter den andre inträdde nybadad och högtidlig och uttalade den enkla, kärnfulla julhälsningen: "Glad jul! Hälsa och välmåga och allt, hvad som kärt är," steg sorlet och glammet i den väldiga vinterstugan.

Jep hade af den franske gesanten Carolus Danzæus lärt en komplimang, som i och för sig långt ifrån var tilltalande, och som utöfvad med narrens öfverdrifna komik gjorde sig ännu mera klumpig. Den lille krymplingen med det omåttligt stora, vaggande hufvudet smög sig ödmjukt bakom den inträdande och kysste honom högt upp på båda låren.

Fru Kristina skakade i ärbar harm på hufvudet åt slik plumphet, men hennes nådige husbonde endast skrattade och smekte med sin aristokratiskt fina hand narrens lurfviga peruk.

Man bänkade sig nu kring långa bord, klädda med dukar i olika färger och prydda med julljus. Karlarna sutto för sig och kvinnorna för sig med undantag af husherrn och hans familj, som samlats vid öfversta bordändan.

Barnens uppmärksamhet riktades främst på julens skåderätt, den stora kakan midt på bordet, bakad i form af en väldig galt. Tage Thott sade till barnen Brahe: "Veten I, att vi få stanna här så länge galten står på bordet och törhända än längre."

Tyge och Jörgen klappade förtjusta i händerna, medan lilla jungfru Magdalena menande såg på den fina, främmande gossen, men Sophie såg frågande på sin bror.

"Jag har lofvat Tage, att han skulle få vara här till tjugonde Knut," sade hon, "men du väntar ju furstliga gäster tidigt på våren och har måhända ingen kammare att hysa oss i?"

"Jo, för visso, hjärtans syster! Tage är stor nog att ha sin färd i borgstugan och för dig sörjer nogsamt fru Kristina. Vill du uppfylla min önskan, dröjer du här vintern öfver."

Sophies ögon glänste.

«Tack, min Apollo, Eriksholm har aldrig blifvit mig rätt kärt, och vintern är lång i dess kusliga frustuga. Det är först när våren kommer och mina blomster och örter tarfva vård, jag gladeligen beger mig dit."

Fru Kristina bjöd höfviskt sin ädla fränka det väldiga grönkålsfatet och sväljde de ord, som lågo henne på tungan: "Hvem styr för edert hus, spinner, kardar och sömmar, hvem väfver, och hvem håller spindeltrådarna borta från edra salar?" Hon kände det som en invärtes hjältebragd, när de formade orden upplösts outtalade, och med samma husfrupåpasslighet som nyss, bjöd hon henne också af skinkan och tänkte: "Vår tids lärda fruntimmer veta föga om kvinnliga idrotter, men bättre vore det dock, om de sysslade mera med nål och söm och mindre med allehanda dekokter."

Man glammade kring de långa borden och drack ett "välsignadt slut" på det gamla året, klingade med bägare och tumlare och sjöng muntra visor. Sophie Brahe mindes sig aldrig ha varit med om en så glad julafton. När man ändtligen hunnit till de stekta äpplena och det glimmande röda vinet, berättade Tyge den gamla Hvensagan om henne, fru Grimild, som ägde hela den fagra ön och med ondt uppsåt ställde till gästabud på Nordberg. Många bjöd hon in och främst sina bröder Helled Hagen och Folker Speleman, hvilka hon ville bringa om lifvet När de sökte ett skepp, som kunde föra dem öfver till Hven, varnades de af en god hafsfru och af färjemannen, men den bålde kämpen Helled Hagen ville ej lyssna till varningen, utan högg först hufvudet af hafsfrun och sedan af färjemannen. Då de anlände till Nordberg, tog fru Grimild vänligt emot dem, bjöd dem mjöd och vin samt hvar sin silkessäng med vän jungfru i. Helled Hagen fick jungfru Hvenild, som skänkt ön sitt namn. Därefter gångade fru Grimild ut på borggården till sina kämpar och bad dem pröfva en dust med bröderna, men i förväg tog hon löfte af Helled Hagen, hvars lif var henne okärast, att om han skulle sjunka ned på knä, månde han icke resa sig utan bekänna sig öfvervunnen. På kampplatsen utbredde den sluga Grimild hudar, beströdda med ärter. På dessa snubblade Helled Hagen, men sitt löfte trogen blef han liggande och mottog sitt banesår. Hans broder Folker blef öfvermannad och dräpt.

Men jungfru Hvenild födde en son, Ranke, som, när han blef vuxen, hämnades faderns död genom att föra fru Grimild in på Hammar slott för att visa henne farfaderns, Niflungs, där hopade skatter. Men när hon kommit in i slottet, sprang han själf ut, slog dörren i lås och lät sin faders syster rättvisa ske med det mått, hvarmed hon själf mätt. Hon omkom at hunger. Så kastade han slottsnycklarna i sjön och förtrollade slottet, så att det sjönk i jorden. Men om någonsin ön fostrar tre män, faderlösa före födelsen och hvar och en uppkallad efter sin fader, då skola både nycklarna och det stolta slottet komma till synes.

Här slöt herr Tyge sagan, och den nyss så obrutna tystnaden blåstes bort af skratt och prat än lifligare än tillförene. Ungdomen sprang upp på golfvet för att taga itu med jullekarna. Det var en brokig samling, som i trenne rader ställde upp sig. Färgerna voro ej mindre bjärta i karlarnes onaturligt vida pöshosor än i kvinnornas lager af kjol öfver kjol.

I högtidligt tempo skredo tärnor och svenner emot hvarandra och fulltonig ljöd växelsången:

"Här komma de stolta nunnor
— herr domine!
Från de gröna lunder.
— Cito, cito, citissime, herr domine!"

Och nunnorna svarade:

"Hvad vilja de stolta nunnor,
— herr domine.
Ifrån de gröna lunder?
— Cito, cito, citissime, herr domine!"

"De vilja med biskopen tala,
— herr domine o. s v."

"Biskopen är ej hemma.
— herr domine o. s. v."

"Hvar månne han då vara,
— herr domine, o. s. v."

"Han är i sin skrifvarekammare,
— herr domine, o. s. v."

"Hur lyder det han skrifver,
— herr domine?"

Nu förändrades plötsligt den högtidliga melodien, och männen sjöngo med full hals, raskt och muntert:

"Och detta bref det lyder så,
herr domine,
att ungersven skall jungfrun få.
— Cito, cito, citissime, herr domine."

De dansande skyndade efter denna slutvers att bilda par, men lilla Magdalena sprang storgråtande undan för Jep, som låtsades vilja taga henne.

Junker Tage gick fram till sitt julbord, tog den vackraste leksaken därifrån och gaf den med en vänlig nick åt Magdalena för att trösta henne.

"Din Tage har ett godt hjärta," sade herr Tyge och såg med välbehag på den smärta gossen i den fina sorgdräkten af engelskt kläde.

"Ja, han är gudi lofvad väl skickad i allt, och sjöngo alla de unga flickorna och nego djupt vid slutet af versen. Några af dem hade ett intagande skälmskt uttryck på det friska ansiktet.

Både de små adelsjunkrarna och Jep Narr voro med i männens rad, hvarifrån det svarades:

"Hvad vilja de stolta nunnor,
— herr domine.
Ifrån de gröna lunder?
— Cito, cito, citissime, herr domine!"

* Lifskraftens gudomlighet.

** Namn på solen.

*** Historisk legend angående Jacob VI af Skottland, då han hösten 1589 skulle från Danmark hemföra sin brud prinsessan Anna.

Mälar-Restauranten

är

Stockholms mest moderna Restaurant.

Vidsträckt, härlig utsikt öfver Stockholm och Mälaren.

Utsökt franskt och svenskt kök.

Väl lagrade viner (dir. importerade).

Riks **99 26.** Allm. **93 51.**

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!

Lätta! Eleganta! Hållbara!

INREGISTRERADT FABRIKS-MÄRKE. A. F. CARLSSONS SKOFABRIK VENERSBORG

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.

Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget A. F. Carlssons Skofabrik, Venersborg.

Försäljas i minut hos de flesta skohandlande i riket.

vackrare nativitet än hans har jag sällan ställt," sade fru Sophie lyckligt. "Mest gläder det mig, att solen var i Tvillingarnes tecken, i elfte huset, ty då vet jag att hans namn blir berömdt för hans lärdoms och klokhets skull; att också Venus och Mars skänkte honom sin gunst är mig mindre kärt. Kärleksgudinnan och krigsguden taga lif också i sina segrar."

"Du vet, min Urania, att en man är sitt öde och att astra inclinant, non necessitant."

"Om Tage blefve en sådan man som *du*, Apollo," sade hon beundrande, "skulle jag tro det. Men det är sant! Jag har lofvat honom, att han i kväll skulle få se stjärnhimmeln i hela dess vinterliga prakt. Är det synd månne att slita honom från lekarna. Men sedan blir det för sent. Barnen kunna ej vaka in juldagen."

"Nej," medgaf Tyge, "men svårligen får du honom med nu; du ser, att han håller på att vigas till julebisp. Se, så förnöjd han ser ut."

Sophie såg skrattande på sonen, som svärtad i ansiktet och med pinne i munnen satt på en stol midt på golfvet. Alla de andra hade bildat ring omkring och sjöngo i högan sky:

"Så viga vi oss en julebisp,
pro nobis — — — — —"

"Nej, den värdigheten afsäger han sig icke för himmelens härlighet," sade hon i lätt ton, "jag går allena; du har mig snart åter."

(Forts.)

LITTERATUR OCH KONST.

I NNE I MEDELPADSBYGDERNA lefver en hurtig norrländing vid namn Helmer Hertzhoff, brottas där med knappa ekonomiska villkor för att odeladt kunna följa sin medfödda artistbegåfning. Mannen är med ett ord landskapsmålare, ett stycke naturgeni, som fullständigt på egen hand utbildat sin talang, går däruppe bland myrar och i fjälldalar och målar oförtrutet allt hvad hans öga ser af skog och äng, berg och sjö. Men obekant bland konstnärskretsar som han är och utan tillfälle att kunna rådgöra med någon konstintresserad om sina sträfvanden och deras värde, har han ofta undrat, om det varit något bevändt med hans begåfning.

HELMER HERTZHOFF.

Så begaf det sig vid ett tillfälle att författarinnan Selma Lagerlöf fick se några af hans arbeten, tilltalades af dem och köpte ett. Uppmuntrad häraf foll Hertzhoff på idén att samla ihop sina taflor och resa ned till Stockholm för att underställa dem kritikens pröfning.

Sagdt och gjordt!

Till någon utställning hade han ej råd, utan packade upp dem i sitt hotellrum och inbjöd ett antal journalister att komma dit och ta taflorna i betraktande. Att arbetena i åtskilligt röjde den oskolade talangen faller af sig självt. Särskildt syntes teckningen vara artistens minst uppodlade sida. Landskapet behandlar han helst summariskt, utan detaljer, och när han verkligen skall ge linjernas rytm och karaktär, som till exempel i en bränning vid kusten, få böljorna en otymplig form.

Däremot lämna hans taflor ett rätt fördelaktigt totalintryck; det är friskhet öfver hans berg och ängsmarker, han får luften att lysa som den gör däruppe i Norrland och det tonar något af äkta känsla ur markens och atmosfärens valörer.

Att den unge artisten utan annan ledning än sitt eget sunda omdöme och sin egen energi kunnat utveckla sin talang därhän, anse vi så pass beaktansvärdt, att vi med dessa rader velat påpeka hans existens.

CARLO

*

Sigfrid Siwertz, som i fjol debuterade med poemsamlingen "Gatans drömmar" af ett visst stämningsinnerligt och melodiskt behag, uppträder i vår med en novellbok "*Margot*" (Alb. Bonniers förlag), som ger ett ännu mera decideradt intryck af en fin och egenartad diktarindividualitet. I lifsbilder sådana som inlednings- och titelnovellen eller den därpå följande "Soldaten Maria" röjes en beaktansvärd förmåga att af ett stycke grå verklighetslera, som de flesta på allfarvägen skulle gå förbi, utforma lefvande små konstverk af en skälfvande känslig och dock linjefast modellering. *Nils Wilhelm Lundh* har — efter sin samlade och rika "Ljunghuset" — i berättelsesamlingen "*Mars*" (Wahlström och Widstrands förlag) återvändt till sin tidigare "Kleinkunst", såsom alltid en själfull aflyssnare af hjärtats och naturens hviskningar. *Gustaf Janson* möter på Ljus' förlag med en fortsättning af sin originella och fantasirika roman "Paradiset", benämnd "*De första människorna*", buren äfven den af en nästan elementär kraft och gestaltningsförmåga, och bjudande en behaglig omväxling från det litterära dagsmodets preciösa subtilitet.

"*Dagrar och Skuggor, några albumsblad af Gustaf Smith,*" lyder titeln på en liten diktsamling, som egentligen undandrager sig den offentliga kritikens dom, då den endast utgifvits i en begränsad vänupplaga och ej afsetts för den stora allmänheten, men som dock äfven inför denna väl skulle kunnat försvara sin plats, märkt som den är af en finbildad och varmhjärtad konstnärssjäls signatur. Isynnerhet äro flere af de små naturbilderna intagande genom sin friskhet, och en afsevärd utveckling både till form och innehåll gör sig märkbar genom den kronologiskt — åren 1886 till 1905 — uppställda cykeln.

En bok, som naturligtvis gjort succès — och en förtjänt succès till på köpet! — är vår kände impressario *Gustave Thalbergs* växlingsrika, med studentikos friskhet och verklig skildrartalang berättade "erinringar från artistlif, resor och äfventyr i främmande länder." "*Bland stjärnor*" har författaren kallat sitt alltigenom underhållande arbete, och publiken har redan bisserat det i en andra upplaga på Nordiska bokhandelns förlag.

Just nu i det vaknande naturlifvets tid måste en vägledare sådan som *Regulus*' (Reinhold Winters) "*Fågelkåserier*" vara alldeles särskildt välkommen. Det är Beijers bokförlagsaktiebolag, som har hedern af den präktiga utstyrseln af de friska och trefliga uppsatserna om en stor mängd af våra fåglars lif och vanor, och de naturtrogna afbildningarna i färgtryck förhöja väsentligt arbetets värde. Ej minst för ungdomen, hvars håg aldrig för ofta kan riktas mot det förädlande umgänget med Guds fria natur, är boken i fråga att varmt anbefalla.

I detta sammanhang vilja vi också för alla trädgårdsodlare och naturvänner påpeka den nyutkomna tillökade andra upplagan af *Rudolf Abelins* handbok för Sveriges fruktodlare: "*Om frukt och fruktträdodling på fritt land*" (C. E. Fritzes förlag). Författaren är ju också välkänd för sin lifliga och medryckande framställningskonst och sina rika insikter i ämnet, att hvarje ytterligare rekommendation helt visst är obehöflig.

*

Bland nyutkommen öfversättningslitteratur framstår den tyska författarinnan *Margarete Böhmes* skildring ur en fallen kvinnas lif: "*Förtappad*" som ett djupt gripande och äfven konstnärligt betydande socialt dokument, och man kan väl fatta det tyska originalets oerhörda framgång af 88 tusen sålda exemplar inom ett halft år. Det är helt och hållet en allvarsbok för allvarliga och mogna sinnen, och den obscena pikanterilystnaden skall där fåfängt söka någon näring. Men för alla, som vilja höra och förstå, är den en väldig predikare.

Ett lika allvarligt och behjärtansvärdt etiskt syfte uppbär den danska författarinnan *Elisabeth Schöyens* stridsskrift i romanform mot den afskyvärda s. k. hvita slafhandeln, som i sanning utgör en skamfläck för en tid, som vill kalla sig humanitetens och upplysningens. "*Den hvita slafvinnan*" föreligger nu i svensk öfversättning på Varias förlag och med anbefallande af sekreteraren i den svenska nationalkommittén för bekämpande af den hvita slafhandeln, fröken Clara Wahlström. Litterärt kan den icke mäta sig med Margareta Böhmes ofvannämnda, till ämnet besläktade arbete — därtill saknar den allt för mycket inre lif och psykologisk fördjupning. Genom sin uppskakande och på sorgliga verklighetsstudier baserade skildring af den internationella flickhandeln kan den dock helt visst fylla en viktig mission som strids- och varningsrop — ehuru den naturligtvis icke bör lämnas i händerna på andra än fullvuxna och urskiljningsgilla.

Bland det moderna litterära Tysklands märkligaste pennor framstår i denna stund *Clara Viebig*, som med sin senaste roman "*Vårt dagliga bröd*" (C. E. Fritzes k. hofbokhandels förlag) som social nutidsskildrare nått en imposant höjd. Det är en åskådlighet, en fyllighet och en kraft i denna skildring ur de tjänande klassernas lif, som framkallat jämförelser med ingen mindre än den store mästaren Balzac — i sanning en icke hvardaglig utmärkelse för en kvinnlig författare!

Bland värdefullare öfversättningsverk vilja vi för dagen slutligen i all korthet påpeka en samling noveller och sagor af den ryktbare engelske författaren *Oscar Wilde*, som under gemensamhetstiteln "*Spöket på Canterville*" nyss utkommit på Bonniers förlag, samt *Edgar Allan Poes* underbara detektivhistorier: "*Monsieur Dupin*" (Hugo Gebers förlag), ännu i sitt klassiska mästerskap absolut ouppnådda inom den af så många epigoner odlade genren.

*

"*Sveriges Nationalmuseum i bilder*, dess konstskatter och historiska samlingar, med öfver 400 afbildningar, interörer och konstverk jämte beskrifvande text af *A. Hasselgren*" — så lyder den fullständiga titeln på ett synnerligen ståtligt och instruktivt verk, som häftesvis börjat utgifvas på Fröléen o. komp:is förlag. En dylik för den stora publiken lämpad beskrifning öfver vårt Nationalmuseum har hittills saknats i vår litteratur och kan således verkligen sägas fylla ett behof för de många, som med egna ögon njutit af muséets rika håfvor och af dem vill bevara ett lefvande minne, liksom för de ännu flere rundt om i vårt land, som sakna möjlighet att personligen ösa intryck ur den nationella konstskattkammaren. Den orienterande texten bär den drifne publicistens och författarens lediga form och de konstnärliga reproduktionerna i de hittills utkomna 6 häftena kunna samtliga betecknas som synnerligen goda. I sin helhet kommer det vackra verket, som ej bör saknas i något svenskt konställskande hem, att omfatta några och trettio häften, hvarje häfte till det billiga priset af 35 öre.

Än mer vidtgående anspråk på ett artistiskt återgifvande af ett antal af målarkonstens mästerverk fyllas af det arbete, som under titeln "*Berömda mästares taflor*, tvåhundra färglagda bilder ur Europas tafvelgallerier", med ett första häfte, omfattande reproduktioner af Rubens, d'Hondecoeter, Palma Vecchio, von Kulmbach, Velasquez m. fl., begynt utkomma på Wahlström och Widstrands förlag. Här har nämligen den moderna färgtrycksteknikens högt uppdrifna resurser tagits till hjälp, och det är en glädje att kunna erkänna att resultatet blifvit högeligen förträffligt.

Last but not least ha vi den tillfredsställelsen att få framhålla ett verk, som i sin tekniska oeh konstnärliga fulländning utgör en sann heder för svensk bokkonst, för de framstående artister och yrkesmän, som här så målmedvetet samarbetat, och för den välkända officin — bröderna Lagerströms tryckeri i Stockholm — som ytterst ha äran af dess tillblifvelse. Det är August Strindbergs, förut endast i en tysk upplaga (Berlin 1894) föreliggande, genialt paradoxala kemiska kåserier "*Antibarbarus*", som nu bjudas i svensk dräkt, men hufvudintresset knyter sig här obetingadt till den rent boktekniska utstyrsel, som de nyssnämnda svenska förläggarne skänkt åt verket. Arbetet är satt med klassiskt rena mediæval antiqua typer, tryckt i digelpress i en raritetsupplaga af 299 numrerade exemplar och försedt med illuminerade anfangèr, titelvignetter och dekorativa öfver- och understycken af artisten Arthur Sjögren. Utstyrseln i sin helhet bildar en sällsynt harmonisk enhet, en läckerhet för kännare och bibliofiler, och det gedigna helskinnbandet från Gustaf Hedberg ger en värdig infattning åt den glimmande bokpärlan.

J. N—g.

TEATER OCH MUSIK.

K. TEATERN. Fröken Walleni kreerade i söndags sitt tredje debutparti, Elisabet i "Tannhäuser", och har nu med glans genomgått sitt elddop. Att hennes fylliga stämma skulle passa väl i ett Wagnerdrama kunde man redan ana, och hälsningssången fick också en ovanlig musikalisk glans öfver sig, men äfven hennes aktion förtjänar där loford. Ensemblen i samma akt gjordes med värme och säkerhet och bönen i tredje akten frambars med stor vokal volym och med en ovanligt tydlig diktion. En kraftig applåd efter hälsningssången, flerfaldiga inropningar och en praktfull lagerlyra komma henne till del. Af medspelarne nämna vi hrr Menzinsky och Oscár som Tannhäuser och Wolfram.

Kronprinsen-regenten och prins Carl öfvervoro andra akten.

Patrik V.

HERR AUGUST PALMES TRETTIOÅRSJUBILEUM som skådespelare firades föregående fredag med en recettföreställning å Dramatiska teatern, hvarvid uppfördes Christian Molbechs "Ambrosius", hvars hufvudroll, som bekant, utgör en af hr Palmes glansroller och har gjort det under 30 år.

Det gamla, naiva och lyriska stycket har fortfarande samma doft af innerlighet öfver sig och hr Palmes spel på recettaftonen, prägladt som det var af hans fina lyriska känsla, värmande sorglöshet och själiska nobless fyllde scenen för några stunder med vackra klanger från en romantikperiod, som vi visserligen anse oss ha vuxit ifrån, men icke dess mindre ha resonnans för i obevakade ögonblick.

Den populäre och sympatiske skådespelaren var hela aftonen föremål för den fulltaliga publikens hjärtliga ärebetygelser, som efter styckets slut kulminerade i en massa inropningar och ett obestämbart antal lagerkransar.

Hyllningen var lika vacker som välförtjänt och vittnade om, att konstnärens ärliga och intelligenta arbete trängt djupt in i publikens medvetande.

E. H—n.

SVENSKA TEATERN har återupptagit det välbekanta franska förvecklingslustspelet "Fruarna Montanbrèche", i hvilket direktör Ranft utför sin gamla glansroll, grefve de Fougeron, med en vigör och aplomb, som på premièren endast obetydligt sourdinerades af den från den vidtfamnande direktörsvärdigheten oskiljaktiga fysiska och andliga embonpointen, och i hvarje fall räckte till att bereda den tacksamma publiken täta tillfällen att ådagalägga sin förnöjelse öfver att se själfva generalen agera man i ledet. Eljes verkade nog den engång så gouterade pariserfarsen nu obestridligen en smula bleknad; kryddorna ha stått af sig, eller ha våra smaknerver tilltrubbats af de senaste decenniernas cayenne diet. Emellertid fyller reprisen godt det dubbla ändamålet att mildt afvänja publiken till sommarens stundande, mera naturenliga teaterkost och att behagligt träna direktören till den nära förestående rundresan för säsonguppköpen hos de kontinentala leverantörhusen.

J. N—g.

ÖSTERMALMSTEATERN har efter misslyckandet med "Unga Heidelberg" gjort en volt med fjärdingen och fått upp "Söndagsbarnet", Carl Millöckers från Djurgårdsteatern för många somrar sedan gouterade operett.

Om den nu kommer att med söndagsbarns förutbestämda lyckoöde få någon längre lifstid på Östermalmsteatern, torde Harald Molanders bärkraftiga kupletter och hr Allums verkligt uppfriskande Tristan Florival därtill bli de starkast bidragande orsakerna. Därnäst böra rättvisligen erkännas fru Meissners skälmska grace och de tre dragonlöjtnanternas friska röster, som ge mycken schwung åt de vokala numren. Fröken Grünbergs välklingande sång är ju ock till fördel för det hela, men icke hennes ögonspel med salongen.

E. H—n.

CECILIA-KÖREN, den lilla väl sammansatta a capellakören, gaf i tisdags sin femte konsert i Adolf Fredriks kyrka till förmån för samma församlings skollofskolonier. Både med hänsyn till det vackra ändamålet och den mindre vanliga genre af körmusik, som Cecilia-kören företräder, hade man velat se en ännu större publik än nu var fallet. Programmet upptog tre körer af Liszt med orgel, hvarvid dock tydligen akustiska ömtåligheter i kyrkan beredde kören svårighet att iakttaga orgelns tonhöjd. Samma detoneringsöden vidlådde äfven Beethovens "Elegischer Gesang", men i hufvudnumret, Bachs 21:a kantat, tycktes kören vunnit erfarenheter och nådde ett godt resultat. Särskildt minnas vi körerna "Was betrübst du dich" och "Sei nun wieder zufrieden", som i rikaste polyfona väfnad omsluter koralen "Was helfen uns", sjungen af tenorerna, resp. altarne (andra versen). Och slutkören "Lob, und Ehre" verkar imposant och gripande Dirigenten, hr Erik Åkerberg, har nedlagt synbar omsorg på den lilla truppens inöfning. Äfven solisterna förtjäna varmt erkännande: fru Högberg, hrr Fahlman och P. Richards samt en musikälskarinna löste på bästa sätt och med osviklig renhet sina ingalunda obetydliga uppgifter.

Hr O. Ohlsson skötte ackompanjemanget samt spelade dessutom Bachs stora ess-dur preludium på den som konsertinstrument tämligen otacksamma orgeln. Konserten gafs under beskydd af h. k. h. hertiginnan af Västergötland.

RÖDA KORSETS DAMKOMMITTÉ hade på onsdagen anordnat en konsert i Musikaliska Akademiens stora sal till förmån för sin verksamhet och under beskydd af prins Carl, kommitténs ordförande. I salen märktes dessutom kronprinsen-regenten, prins Gustaf Adolf och hertiginnan af Dalarne med uppvaktningar samt en talrik distinguerad publik. Ur det digra programmet må särskildt nämnas fru Mally Högbergs utmärkta föredrag af några romanser af Brahms och Stenhammar, hvars ballad 'Stolts Adelin" måste bisseras. D:r H. Nyblom tolkade med stor finess den stora arian ur "Un ballo in Maschera", löjtnant P. Richards föredrog med stor bredd P.-Bergers "Skogsrået" och hr B. Schwebach försökte sig på en aria ur "Martha", men visade en betänklig benägenhet för detonering. De tre herrarne sjöngo dessutom den stora trion ur Wilhelm Tell, fru Högberg och hrr Schwebach och Richards en trio ur Trollflöjten, hr Nyblom ännu några sånger, hvarjämte en ung dam fröken Cederschiöld snällt och utan temperament föredrog några pianostycken. Särskild eloge förtjänar hr Wiklunds förträffliga ackompanjemang.

Patrik V.

WILHELM STENHAMMARS Beethovenafton en af föregående veckas aftnar hade fyllt Musikaliska akademiens sal till i det närmaste sista plats. Programmet upptog sonaterna op. 13, 28, 53 och 109, som man ser ett bastant program, hvilket skulle blifvit tröttande, ifall en mindre konstnärlig pianist än hr S. iklädt sig detsammas utförande.

Äfven nu blef det i viss mån ansträngande, men med den djupa och besjälade uppfattning hr S. tillägnat sig som Beethoventolkare, ryckes åhörarne gång på gång med, och man njuter skönheten hos dessa evigt unga motiv, som i mindre form återspegla de gigantiska tonlandskapen i den odödlige Wienarens symfonier.

Att bifallet var både intensivt och uppriktigt säger sig själft.

E. H—n.

KAMMARMUSIKTRION OHLSON-RUNNQVIST-LINDHE afslutade på torsdagen sin serie konserter på ett i det stora hela lika lyckligt sätt som man af de förutgående konserterna väntat. Det har varit pulserande ungdomslif i deras prestationer och en varm hängifvelse åt deras uppgifter. Detta förmärktes äfven vid sista konserten, hvilken som hufvudnummer upptog Schuberts stora trio op. 100. I all sin skolastiska omständlighet har den mycket godt att bjuda och den speltes med verklig abandon. Dock torde fröken Ohlson böra bemärka, att den rent materiella kraftförbrukningen, det är: det hårda, kalla anslaget bör bemästras i någon mån för ensemblens skull. Eljes var hennes spel glänsande, briljant. Förutom en god ensemblespelning i trion utförde hr Runnqvist med stor smak och nobless violinpartiet i Sjögrens g-moll-sonat och hr Lindhe cellopartiet i Griegs a-moll-sonat. Hr Lindhes cello föreföll sträf och knarrig, men nu som förr visade han sig på det fördelaktigaste sätt kunna sköta sitt instrument.

Publiken var ej så talrik, som man velat önska, men dess förhållande till de unga konsertgifvarne tydde på en önskan, som kan så uttalas: välkomna igen nästa säsong!

HR EDVIN SVENSSON, en ung pianist, som denna termin afslutade sina studier vid konservatoriet, konserterade i fredags i Musikaliska akademiens stora sal inför ett tyvärr allför fåtaligt auditorium. Hr Svensson äger en högt uppdrifven teknik och en för sina år rätt mogen uppfattning och gaf vid denna sin konsert de bästa löften för ett framtida konstnärsskap. Inom helt olika arter af pianosaker, klassiska och moderna, visade han sig hemma, hans tolkning af Bachs "Kromatiska fantasi och fuga" eller Schubert-Liszts "Marche militaire", Beethovens sonat eller Chopins stora c-moll nocturne tydde på en verklig begåfning, som vid vunnen självständighet bör blifva värd all uppmärksamhet. Fru Högberg medverkade med några väl emottagna romanser, ackompanjerad af fröken S. Almqvist.

Patrik V.

DAMERNAS MUSIKBLAD har utsändt häftet 7—8, hvilket förutom en intressant, roande textafdelning prydes med en större bild af romanssångerskan fru Clary Morales.

Musikinnehållet är följande: Rondo, L. van Beethoven, Wenn ich in deine Augen seh! sång af R. Schumann, "A la Cosacca", Alma Santesson, Mazurka de Salon, C. Hulthander, Längtan, Valse lente, Herman Joëll, Schottisch, Georg Ringvall.

Marguerite

ny, utsökt parfym,

kan i fråga om finhet, fyllighet och styrka fullt jämföras med den bästa franska.

Säljes i de flesta välsorterade parfymbutiker.

Hylin & C:os Fabriks-Aktiebolag.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.
Innehåll af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 29 APRIL—5 MAJ 1906.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; omelette med champignonstufning; mjölk; kaffe eller te med hafrekäx. Middag: Kejsarsoppa; kokt makrill med kaprissås; plommonspäckad svincarré med ryska ärter; apelsinkompott med vispad grädde.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; »pytt i panna» med rödbetor; mjölk; kaffe eller te. Middag: Frikassé på kalf med ris; sviskonsoppa med vispad grädde och skorpor.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med förlorade ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Vegetariansk blomkålspuré med ostsmörgåsar; kromgädda med smör. pepparrot och potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; fiskstufning i snäckor (rester från tisdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Oxstek som vildt med brynt potatis och vinbärsgelé; kokta katrinplommon med vispad grädde.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt sill med grädde och lök samt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärter med fläsk; beignet soufflé med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; plättar med sylt; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kall oxstek (rester från onsdag) med potatiskroketter, saltgurka och lingonsalad; kokt fruktpudding med vispad grädde.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Salt lax med stufvad potatis; stänkvälling.

RECEPT:

Kejsarsoppa (f. 6 pers.). 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, 2 lit. stark, klar buljong, 1/2 tsk. salt, 1/4 tsk. cayennepeppar, 1 tsk. socker, 1 dcl. marsala, 2 äggulor, 1 dcl. tjock grädde.

Förlorade ägg: 6 ägg, vatten, salt, 1/2 tsk. ättika.

Beredning: Smör och mjöl sammanfrāsas, buljongen påspädes litet i sänder, under flitig rörning och soppan får koka 15 min. Den afsmakas med vinet och kryddorna. Äggulorna och grädden vispas upp och tillsättas i soppan, som därefter upphettas, men får ej koka. Äggen förloras i kokande vatten tillsatt med salt och litet ättika, samt serveras till soppan.

Apelsinkompott (f. 6 pers.). 8 apelsiner, 70 gr. strösocker.

Beredning: Apelsinerna skalas, skäras i skifvor och alla kärnor borttagas noga. Apelsinskifvorna läggas i en geléskål, hvarftals med sockret. Efter 2 tim. frānsilas saften, som därefter får ett uppkok och hälles kall öfver apelsinskifvorna. Apelsinkompotten serveras med grädde.

Frikassé på kalf (f. 6 pers.). 1 3/4 kg. kalfbringa, 2 lit vatten, 1 1/2 msk. salt.

Sås: 1 1/2 msk. smör (30 gr.) 3 msk. mjöl, 8 dcl. spad, saften af 1/2 citron, 1 msk. socker, 1—2 äggulor.

Beredning: Bringan knäckes på inre sidan och tvättas med en duk, doppad i hett vatten. Vattnet kokas upp, bringan ilägges, skummas och saltas. Köttet får därefter sakta koka med tätt slutet lock, tills det är mört eller omkr. 1 1/2 tim., då det tages upp och skäres i för servering lagom stora bitar samt upplägges på karott. Smör och mjöl sammanfrāsas, spadet tillsättes litet i sänder, under flitig rörning och såsen får koka 10 min., hvarefter den afsmakas med citronsaft och socker. Sist tillsättas de uppvispade äggulorna och såsen får sedan endast sjuda samt hälles öfver köttet, som serveras med ris.

Vegetariansk blomkålspuré (f. 6 pers.). 1 stort blomkålshufvud, 1 purjolök, 1 bit selleri, 1 1/2 lit. vatten. 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. mjöl, 5 dcl. tunn grädde, salt, socker.

Beredning: Blomkålen rensas, sönderdelas i klyftor och lägges i ättikblandadt vatten omkr. 1 tim. Den påsättes tillika med den ansade purjolöken och selleriet, i kokande, saltadt vatten och får koka, tills den är fullkomligt mjuk, då soppan passerar. Smör och mjöl sammanfrāsas, purén och grädden tillsättas och soppan får under röring koka 10—15 min. Den afsmakas med salt och litet socker och serveras med rostadt eller stekt bröd.

Oxstek som vildt (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. innanlår eller fransyska, 1 hg. späck, 1/2 lit. ättika, 1 lit. vatten, 2 msk. smör eller flottyr, 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 1/2 lit. gräddmjölk.

Sås: 1/2 msk. smör (10 gr.), 1 1/2 msk. mjöl, kölljus, 1 tsk. soja.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, bultas väl och späckas i täta rader med det i fina strimlor skurna späcket. Det nedlägges dagen innan det skall användas i en blandning af ättika och vatten, upptages och inklappas väl i en duk. Mjölken kokas upp. Smöret brynes i en stekgryta, köttet nedlägges och brynas väl på alla sidor, hvarefter det kryddas och spädes med mjölken, litet i sänder och får steka med tätt slutet lock omkr. 3 tim. Köttjusen silas och skummas och såsen beredes på vanligt sätt samt afsmakas med soja. Köttet skäres i tunna skifvor och öfvergjutes med ett par msk. sås.

Beignet-soufflé (f. 6 pers.). 3 dcl. mjölk, 106 gr. smör, 2 tsk. socker, 106 gr. hvetemjöl, 3 ägg.

Beredning: Mjölk, smör och socker få koka upp, mjölet iröres varsamt under full kokning, och massan arbetas tills den släpper pannan. Då den afsvalnat, tillsättes äggen, ett i sänder, under flitig rörning. Af massan formas små runda bullar, som läggas på väl rengjord och smord plåt och gräddas i ordinär ugnsvärme. De uppläggas på varmt fat och serveras med sylt.

Kokt fruktpudding (f. 6 pers.). 2 kkp. socker, 4 msk. kokande vatten, 2 hg. torkade ringäpplen, 1 hg. torkade aprikoser, 2 hg. katrinplommon, 2 kkp. krossocker, 4 kkp. vatten, 4 ägg, 2 dcl. grädde.

Beredning: Sockret brynes i en tackjärnspanna, spädes med det kokande vattnet och härmed beklädes en bleckform. Äpplena, aprikoserna och katrinplommonen sköljas väl och läggas i blöt öfver natten i det vatten, hvaraf sockerlagen skall kokas. Af sockret och vattnet kokas en klar lag. Äpplena nedläggas i lagen och få koka, tills de bli mjuka, då de upptagas med hålslef, hvarefter aprikoserna få koka tills de bli klara, sist nedläggas katrinplommonen och få koka mjuka. När frukten är kall, nedlägges den hvarftals i formen. Äggen och grädden vispas tillsammans och slås öfver frukten, hvarefter formen nedsättes i kokande vattenbad, och puddingen får koka utan lock, ofvanpå spisen, 1 1/2—2 tim. Uppstjälpes genast och serveras kall med vaniljsås.

Pannbiff (f. 6 pers.). 3/4 kg. benfritt innanlår, 1 liten msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 1 stor portug. lök.

Till stekning: 4 msk. smör (80 gr.), 4 dcl. kokande buljong eller vatten.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres i bitar och drifves 2 ggr. genom köttkvarn. Af färsen formas tunna, runda biffar, hvilka öfverhackas med en knif och jämnas väl i kanterna. De beströs med salt och peppar. Löken skalas och skäres i skifvor. Smöret brynes i en het stekpanna, biffarna iläggas tillika med löken och stekas hastigt. på hvarje sida. De uppläggas på varmt serveringsfat, pannan urvispas med buljong eller vatten och såsen hälles öfver biffarna.

Kom nu säkert ihåg, om Ni skall baka hvetebröd, att använda Lagermans Bakpulver "Tomten". Recepter för bakning, utarbetade och prófvade af Fackskolan för huslig ekonomi i Upsala, medfölja hvarje paket eller burk.

LEDIGA PLATSER

Vid Ronneby 5-klassiga, statsunderstödda samskola
blir till instundande höstterminen en lärarinneplats ledig. Hufvudämnen: modersmålet, historia, engelska eller eventuellt tyska.
Löneförmånerna 1,100 à 1,200 kr., beroende på kompetens. Dessutom pensionsbidrag.
Ansökningar mottagas inom 1 maj under adress doktor J. Th. Grönwall, Ronneby.

Befattningen som föreståndarinna
för Bernhardinas flickskola i Kalmar

är ledig att tillträdas den 1 nästa juli. Ansökningar till densamma böra insändas till skolans styrelse senast den 15 nästkommande maj. I skolan meddelas undervisning i handarbeten enligt Lundinska metoden, vanlig väfnad, konstväfnad, enklare linne- och klädsömnad och täckstickning. Sökande bör styrka sin kompetens att häri undervisa. Löneförmåner: 700 kronor jämte fri bostad och vedbrand. Upplysningar i öfrigt lämnas af Styrelsens ordförande, Konsulinnan Ebba Kreüger.
Kalmar den 7 april 1906.
STYRELSEN.

SJUKSKÖTERSKA, duglig, pålitlig och med godt sätt mot de sjuka erhåller förmånlig plats. Företräde lämnas den som därjämte är musikalisk. Ansökning med alla nödiga upplysningar lämnas i bref märkt »Treflig sjukstuga» till Allm. tidningskont. Gust. Ad. torg

VID Skolhemmet i Vänersborg för blinda döfstumma behöfvas för nästa läsår 3 à 4 lärarinnor. Lön: 200 à 400 kr. jämte allt fritt. Kompetensvillkor: Högre flickskolebildning jämte småskole- eller idiotlärarinneexamen samt någon undervisningsvana. Ansökningar inlämnas före 1 maj till föreståndarinnan.

EN bildad och på samma gång anspråkslös flicka önskas som barnfröken i familj med två barn 5½ och 1½ år gamla. Den sökande bör vara verkligt barnkär, frisk och något kunnig i sömnad. Två tjänarinnor finnas. Svar hälst med fotografi till »Godt hem», p. r. Norrköping.

GODA PLATSER för hushålls- och barnfröknar, sällskaps., värd., lärarinnor att söka gen. Inack.-Byrån, Norrköping **Rikstel. 916.** Brefsvar mot 2 porto

EN enkel anspråkslös flicka med godt sätt och från ett godt hem får plats i mindre familj att vara husmodern behjälplig med lättare göromål såsom matlagning, städning, sömnad m. m. Anseende som familjemedlem. Något musikkunnig önskas. Svar jämte fotografi märkt »A. P.», Lysekils postkontor.

UNG bättre flicka får plats som elev i Hönsskötsel. Afgift 25 kr. pr månad. Medlem af familjen. Ungdom finnes. Svedens Hönseri, Korsnäs.

Hushållerska,
fullt kunnig i finare och enklare matlagning, bakning, syltning och inläggningar samt en i sömnad skicklig kammarjungfru få högt aflönade platser på bruk i Västmanland. Svar till »Bruk» p. r. Gefle.

Barnfröken under sommaren.
Till egendom utanför Stockholm önskas till 1 juni ordentlig, barnkär o. enkel fröken för barn i ålder från 4—13 år. Sökande, ej under 20 år, torde sända svar med rekommendationer och fotografi till »Fru B.», Iduns exp.

BARNJUNGFRU eller barnfröken önskas den 24 april att sköta tvänne barn. Svar genast till »15 kr.», Norrköping p. r.

BILDAD, enkel ocn anspråkslös flicka, kunnig i matlagning, bakning, sömnad erhåller förmånlig plats i början af maj Svar jämte referenser, fotografi och löneanspråk till »Ordentligt hem» Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

EN ung flicka af god familj kunnig i sömnad och van vid barn erhåller plats i yngre ämbetsmannafamilj i Sthlm (en 4-årig gosse). Svar till »F. B.», postkont. Linnégatan, Sthlm.

BARNFRÖKEN bildad och gladlynt sökes till landtegendom vid stad på vestkusten af änkeman för 2 gossar om 3 och 5 år. Svar med rekommendationer fotografi och löneanspråk till »Axel och Gerhard», Halmstad.

Barnjungfru.
En allvarlig och plikttrogen barnjungfru med godt lynne och intresse för sitt kall och villig att åtaga sig skötseln af tvänne 1 och 2 år gamla barn, kan erhålla förmånlig plats vid större herregård en timmes väg från Stockholm. Allra bästa rekommendationer fordras. Svar till »M.» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

PLATSSÖKANDE

HANDARBETSLÄRARINNA söker plats till hösten. Har genomgått Handarbetets Vänner, fröken Hulda Lundins slöjdkurs samt en kurs i träslöjd vid Nääs slöjdseminarium. Svar till »21 år», Iduns exp.

BLEKINGSKA, som f. n. innehar lärarinneplats i prästgårg i norra Ångermanland, önskar plats öfver sommaren äfvensom till hösten. Svar till »6 års lärarinna», Iduns exp.

Undervisningsvan Uppsalastudent
önskar sommarkondition fr. o. m. maj eller början af juni. Svar med uppgift om fordringar och förmåner till »C—k», Nya Tidningskontoret, Uppsala.

Handarbetslärarinna
som med goda betyg genomgått fullständig kurs i handarbeten hos Giöbel samt fröken Hulda Lundins och Handarbetets Vänners lärarinnekurser, önskar plats i skola till hösten. Svar till »Lärarinna», Iduns exp. Sthlm.

EXAMINERAD sjuksköterska önskar plats under sommarmånaderna vid badort eller som hjälp och sällskap åt någon sjuk. Svar före den 1 maj. »S. M.» Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

EINE in Schweden exam. Heilgymnastin, der schwedischen wie der deutschen Sprache vollständig mächtig, auch musikalisch, sucht Stellung in Familie. Gute Referencen zur Seite. Antwort erb. an »30 Jahr», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

EN UNG ordentlig flicka önskar plats att gå frun tillhanda nu eller framdeles. Svar till »Lisen», Lindås.

17-ÅRS föräldralös flicka, som genomgått handelsskolekurs (incl. stenografi och maskinskrifning) söker anspråkslös anställning å kontor eller ock i familj där hon dels kunde tjäna familjefadern som sekr. och dels gå husmodern tillh. emot husrum och fritt vivre. Önskar i så fall anses som familjemedlem. Svar tacksamt till märke »Egen kraft» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

ÄR det någon husmor eller änkling som behöfver en god kvinnlig huslig hjälp i sitt hem så var god gif svar till »300», Iduns exp.
Är van vid barn.

PLATS som husa eller kammarjungfru önskas af ordentlig och pålitlig flicka. Svar till »A. B.», Storvik.

VÄRDINNE-husföreståndarinneplats önskas af praktiskt, dugligt, yngre fruntimmer (värmländska), bildad och musikalisk. Svar till »April 1906», Västerås p. r. f. v. b.

UNG guvernant med vackra betyg önskar plats öfver sommaren. Talar tyska. Svar till M. 1906», Windeln p. r.

ENKEL bättre flicka önskar plats i familj. Kunnig i enklare matlagning, bakning m. m., skicklig i klädsömnad. Lön önskas. Svar till »22 år», Hasselfors.

UNDERTECKNAD, flerårig elev af hr Rich. Andersson och musiklärarinna i Linköping, önskar under tiden 10 juni —10 aug. mot fritt vivre (ej fria resor) plats i familj på landet att undervisa i pianospelning. Svar till fröken H. Tersmeden, Linköping.

Ung norrländska
önskar under sommaren, eventuellt längre tid, plats hos äldre hjärtegod dam, hvilken i allt ville vara såsom en mor för henne och där hon finge lära allt hvad som hörer till s. k. god ton. Svar tacksamt under adr. »Tillgifven tös», Säfvar p. r., Västerbottens län.

UNG bildad flicka, som en längre tid innehaft plats på kontor i stad, önskar på grund af ombyte plats på kontor eller såsom sällskap och hjälp i familj på landet. Svar till »Våren 1906» Sv. Telegramb. Annonsafdelning f. v. b.

UNG bättre flicka önskar plats (för sommaren eller längre tid) som hjälp och sällskap åt god husmoder. Barnkär, van vid husliga sysslor. Svar till »Pålitlig», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

FRISK, ordningsam, anspråkslös flicka, som genomgått Kristinehamns Praktiska Hushållsskola, önskar plats i bättre familj, i stad eller på landet, att biträda i hushållsgöromål, handarbeten m. m. Svar, märkt »22 år», Motala p. r., emotses tacksamt.

30-ÅRIG bättre flicka önskar plats i mindre familj eller hos en bättre ungherre eller änkeman. Är kunnig i matlagning och villig att deltaga i alla inom ett hus förefallande göromål. Svar till »Arbetsam», Torekow, Skåne p. r.

BÄTTRE flicka önskar plats att gå frun tillhanda. Villig deltaga i alla inomhus förek. göromål. Är kunnig i linnesömnad. Svar till »Maj», Nya Tidningskontoret, Uppsala.

23-ÅRIG gladlynt flicka, snäll och arbetsam, kunnig i husl. göromål och sömnad — äfven van undervisa nybegynnare i vanliga skolämnen — söker plats till 1 juni i god familj. Lön önskas. Goda rek. Svar till »Frisk och hurtig», Orsa p. r.

19-ÅRIG musik. flicka önskar mot fritt vivre medföljа ensam dam eller familj till badort. Svar märkt »Treflig», Iduns exp.

EN ung bättre flicka önskar komma i finare familj för att gå frun tillhanda. På lön fästes mindre afseende blott ett godt bemötande och få anses som medlem af familjen. Svar till »God 1906», Linköping p. r.

MEDELÅLDERS bättre flicka med goda rek. önskar plats 1 maj i familj att vara behjälplig med sömnad och hvarjehanda. Är van att tillse barn. Vidare medd. fru Sjöberg, skepparegatan 45, Norrköping.

ATT föreslå ungkarlshem önskar därtill kompetent medelålders flicka. Ekonomiskt oberoende. Svar till »J. P. Småländska» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Å naturskön egendom
på mellersta Öland, invid Kalmarsund och nära lifligt trafikerad hamnplats kan hel inackordering erhållas under nästkommande sommar. Unga damer kunna om så önskas få undervisning i hushållsgöromål. Inackorderingspriset är 50 kr. för månad för hvarje person. Svar till »S.», tidn. Barometerns exp., Kalmar.

PENSIONAT WARFSHOLM, Klintehamn, Gotland, förordas som enkelt billigt hem för sommargäster och turister. Begär prospekt därifrån.

Inackordering.
Å vacker belägen plats vid Dalälfven, med utmärkta kommunikationer, gifves tillfälle till god inackordering för några damer hos tjänstemannafamilj. Svar till »Dalälfven» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

WIESBADEN. Villa Hertha, högt, soligt läge, 4 min. från Kochbrunnen. Bad hemma, utmärkt vivre, hel inackordering. Mk. 4:50 — 7 — pr dag. Tyska, engelska o. franska talas (ej svenska). Rodway-André.

Å Pensionat i Vermland
öppet från 1 juni till 1 september å Kahlhytte herrgård, 20 minuters väg från Filipstad, mottagas sommargäster. Naturskönt beläget vid skog, berg och sjö (120 m. ö. h.). Billigt pris. Godt bord. Tillfälle till varma, kalla och medikamentösa bad. Närmare upplysningar samt beställningar af rum genom kamreraren Chr. L. Geijer, Filipstad.

I treflig prästgård i norra Småland med härlig skogstrakt, mottagas 2 unga flickor. Tyska talöfningar meddelas af ung tyska, ungdom och musik goda kommunikationer, undervisning lämnas i hushåll. Pris pr månad 55 kr. Svar till »Hemtrefnad», Vireda.

I musikalisk officersfamilj
i norra Småland i härlig trakt vid sjö, mottagas 2 unga flickor. Undervisning lämnas i hushåll och konstväfnad. Pris pr månad 55 kr. Svar till »Officersfru», Vireda.

Hvilohem.
I det natursköna Linde har öppnats ett pensionat. Vegetarisk diet för dem som så önska. Härlig luft! Bad. 10 minuters väg från Dalskogens järnkälla. Närmare genom sjuksköterskan Karin Sundman, Lindesberg.

ANSPRÅKSLÖSA, trefliga flickor af god familj, hvilka önska vistas i härlig trakt på landet, erhålla god inackordering fr. o. m. 1 maj. Pris 60 kr pr månad. Svar till »Ingeniörsfamilj, Bofors p. r.

TRE engelska damer önska inackordering i svensk prästgård eller pensionat i närheten af Göteborg. Vidare upplysning genom E. Bergström, 36 Hyde Vale Greenwich, London S. E.

TVÄNNE bildade flickor önska inackordering å större herrgård eller annat godt hem, hälst där ungdom finnes, för att lära hushåll. Svar med inackorderingsuppgift inom 14 dagar till »S. och Å.», Falköping Ranten p. r.

Stilla landtlif
erbjudes under sommaren i ovanligt naturskön trakt vid sjön Sommen och ångbåtsbrygga. Närmare upplysningar genom Axel Andersson, Sånna, Åsbysand. Rikstelefon.

I härligaste skogstrakt med högt läge, nära sjö och järnvägsstation erhålles god inackordering till moderat pris. Två skolflickor mellan 11—13 år till sällskap åt egen dotter mottagas äfven. Svar märkt »Dalsland», Iduns exp.

På Russgården
nära Levanger med härligt läge vid Trondhjemsfjorden mottages pensionärer från 1 juni till 1 sept. Full pension 1,60 à 2 kr. pr dygn. För barn och tjänare moderation. Varma och kalla saltsjöbad. Närmare underrättelser genom fru F. Holtermann, född Höe, adress Russgården pr. Levanger, Norge.

PENSIONAT vid natursköna belägen egendom i mellersta Sverige, 25 min. gångväg till järnvägsstation och nära Göta kanal, hvilket rekommenderas som ett lugnt och behagligt hem för såväl yngre som äldre herrar och damer. Pris 75 kr. pr månad. Närmare genom Th. Tjäders byrå, Stockholm.

Pensionat für junge Mädchen
zur sprachlichen u. wissenschaftlichen Ausbildung, freie Teilnahme am Unterricht im Seminar für Erzieherinnen. Ausführliche Prospekte gratis.
Halle a. S., Harz 13. R. Mayer, Pastor em.

ÄNKEFRU med 10-årig dotter önskar inackordering juli och augusti å herrgård eller prästgård med godt bord, ovillkorligt vid kusten. Jämnårigt sällskap för dottern. Svar »Änkefru» Iduns exp. Ref. önskligt.

I det naturskönt belägna Båstad
erhålles god inackordering hos fru Christine Andersson. Pris pr mån. 80 kr. eget rum, 75 kr. deladt.

Jerfsö-Baden,
belägen inom 1 km. från Jerfsö järnvägsstation på en höjd af 187 meter öfver hafvet öppnas den 1 juni. Prospekt lämnas af Ol. Persson i Berga, Jerfsö, och Svensk- Bad- och Turistidning, Stockholm.

HUSHÅLLSELEV. Förlofvad flicka önskar under sommaren inackordering å herrgård, där hon kan få lära matlagning och andra hushållssysslor. Svar under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, i bref märkt »Matlagning».

God inackordering
erhålles nu vid det natursköna Borghamn vid Omberg och Vättern.
Vidare meddelar fru Kling, Borghamn.

I barrskogsrik trakt, hälst i Småländska höglandet, önskar bättre flicka inack. under sommaren. Svar med prisuppgift etc. till »Inga», Landskrona p. r.

UTI godt hem i Småland emottagas 2 à 3 unga damer, som önska lära hushåll, väfnad m. m. Grundlig undervisning och god omvårdnad lämnas. Svar till »Hem E. K.», Iduns exp.

EN ung flicka önskar treflig inackordering i Stockholm under maj månad, hälst där ungdom finnes. Svar till »Postfack 14», Lanolm.

Inackordering.
Flickor från bildade hem, som önska lära sig hushållsgöromål, kunna erhålla inackordering i treflig familj i naturskön och liflig trakt af Småland. Vidare meddelar fru Anna Schmidt, Vernamo.

Karlstads slöjd- och Hushållsskola
beläget vid det natursköna Gunnerud Alster st. i närheten af Karlstad. Emottager elever, undervisning gifves i enklare och finare matlagning, bakning, konstväfnad, klädsömnad och alla finare handarbeten, m. m. Teoretiskt och praktiskt utbildade lärarinnor. Prospekt erhålles. Äfven emottages inackorderingar till ett pris af 50 kr. pr månad. Föreståndarinnor Maria Årberg, Frida Gustafsson.

GRANSBO Pensionat pr Tranås, Inackordering erh. för längre och kortare tid. Högt läge (250 m. öfv. h.) i skogrik och vacker trakt af Småland. Lungsiktiga mottagas ej.

NÅGRA flickor erhålla god inackordering på trefiig landtegendom vid vatten och nära stad i Södermanland. Rikstel. och piano finnes. Svar till »Agronomfamilj», Iduns exp.

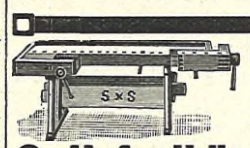

Praktiska
Nyttiga
Billiga.
Hyfvelbänkar.
Alla storlekar. För yrkesmän, hemslöjd, slöjdskolor. Alltid på lager.
Stockamöllans Sågverk, Stehag.

Kurs i Klädsömnad.
Lotten Dahlström.
Storkyrkobrinken 6. Allm. Tel. Storkyrkan 206.
Ref.: Fröken Hulda Lundin samt Fredrika Bremer Förbundet.
Prospekt på begäran.

NYTT!
Då Ni skall skura och blanka Eder koppar o. mässing så använd Fulmenolputspulver. Blankar fort och väl.
Pris 25 öre pr burk.
Holst & C:o Tekn. Fabr., Stockholm.
Gör ett försök.
Ni ångrar Eder icke.

EXTRAIT VEGETAL
BÄSTA MEDEL FÖR HÅRETS VÅRD
ED. PINAUD 18, PLACE VENDÔME PARIS

Crême de Cholepalmine,
utmärkt antiseptiskt hudmedel,
säljes i tuber à 30 och 75 öre hos *Herrar Speceri-, Färg- och Parfymhandlande* m. fl. samt *å Apoteken.*

Pärmar
till
IDUN 1905
och föregående år
tillhandahållas till följande priser:
Iduns pärmar, röda med guldtryck ... 1: 50
D:o, röda, bronstryck 1903 ..... 1: —
Iduns Romanbibliotek, röda eller gröna 0: 50
Iduns Hjälpreda, röda eller gröna 0: 50
Kunna erhållas i **närmaste bokhandel** eller direkt från **Iduns Expedition,** om rekvisition och likvid i postanvisning insändes.

Aktiebolaget Norrlands Textilfabriks, Hudiksvall,
Afdelning för
Kemisk Tvätt och
Skönfärgning
öppnas den 1 maj 1906.
Nya, moderna maskiner.
Förstklassigt arbete. Snabb expedition.
Tel. 11 Telegramadr.: Textilfabriken.

Bröstsjuka.
Tolarps pensionat rekommenderas.
Högt beläget å småländska höglandet.
Begär prospekt. Postadress: Tenhult.

Snöhvita golf, blanka o. rena emalj-, järn- och bleckkärl erhållas säkrast genom användandet af HOLST & C:o

Kraftskur- pulver
GUBBEN
Pris 10 öre.

Handväfda Linneväfnader.
Duktyger, handdukar, lakanslärft, näsdukar m. m., köpas bäst och billigast från Kungsäters Linneväfveri, Kungsäter. Katalog och profver gratis och franko.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 17 (1008) TORSDAGEN DEN 26 APRIL 1906 19:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN..... » 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN..... » 11:50
IDUNS MODETIDNING..... » 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID:
HVARJE TORSDAG.
ANNONSPRIS:
25 ÖRE PR MM. FÖRE,
20 ÖRE EFTER TEXTEN.
FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE:
FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2—3. ALLM. 402, RIKS 86 60.

BITRÄDANDE REDAKTÖRER:
J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ:
51 DROTTNINGGATAN 51.
REDAKTIONEN KL. 10—4.
EXPEDITIONEN KL. 9—5.
ANNONSKONTORET 9—5.
ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSANGELÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN.
REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

SMAK
SOLIDITET
PRISBILLIGHET
LEVERANSKRAFTIGHET

Bodafors
MODERNA MÖBLER
SVERIGES STÖRSTA MÖBELFABRIK
Sandsjö

Vid Praktiska Fortsättningskursen
för unga flickor
å Ekebyholms Herresäte
börjar nästa arbetsår 1 september 1906. Pris 800 kr.
Närmare upplysningar och prospekt med referenser lämnas af Fröken Olga Schuldheis, adress: Ekebyholm, Rimbo.

Mälarbadet,
adress 12 Norr Mälarstrand med genomgång 11 Handtverkaregatan, Stockholm är öppnadt och serveras 1:a, 2:a och 3:e klassens karbad, badstubad och medicinska bad för damer och herrar.
Särskildt rekommenderas
Simhallen
upplåten för damer tisdagarna kl 5—10 e. m., torsdagarna kl. 10 f. m.—2 e. m.; öfriga tider för herrar. Rikstel. 38 14. Allm. 93 43.

Fosterdotter.
Fader och moderlös liten flicka, c:a 12—13 år, om möjligt prästdotter, upptages till hösten utan ersättning i barnlös prästfamilj i mellersta Sverige. Villkor: Mälsmarskapets öfverflyttande på fosterfadern. Svar innehållande fotografi och friskbetyg märkt »Hem» sändes till Iduns exp. f. v. b.

Vid Vettern och Omberg
i härligaste natur
Borghamns Turisthotell.
Godt bord, propra rum. Varma och kalla bad. Ångf. »Motala Express» och »Viktor Rydberg» anl. Borghamns hamn. — Moderata priser. Rikstelefon. Postadr.: Borghamn. Begär prosp. fr. Sv. Turistföreningen el. Turisthotellet.

Vid målning i hemmen
gifves det ingen lämpligare färg än Ripolin, som förekommer i 84 färgnyanser, torkar fort och lämnar en glatt, porslinsliknande yta. Den lätthet, med hvilken äfven den mest oerfarne kan erna »glänsande» resultat, har gjort Ripolinet omtyckt öfverallt. Beskrifning och färgkartor erhållas gratis o. franco från Le Ripolin, 24 Smålandsg., Sthlm.

Vid
folkhögskolan
å Lunnevad börjar 24:de kursen
för unga kvinnor
den 7 Maj Undervisning i allmänt bildande ämnen, handarbete och konstväfnad. Ful'ständigt program sändes gratis och anmälningar mottagas af skolans föreståndare H. ODHNER, adr. SJÖGESTAD. Rikstelefon.

Fjärde häftet af
"Moster Emmas" väfbok.
Nya moderna och lättväfda mönster till mattor, gardiner, möbeltyger m. m. erhålles mot postförskott från Fru Emma Andersson, Kneippbaden.

Har Ni 45 öre,
som Ni vill göra en bra affär med, så insänd dem i postanvisning till John Fröberg, Finspong. Som prof erhållas 25 illustr. brefkort franko jämte illustr. priskuranter å lättsålda artiklar gratis. Det lönar sig blifva agent!

Omkring, möjl. 1:a maj, blifva tvänne soliga rum lediga. Hälst ensamt för uthyrning. Närmare öfverenskommelse alla e. m. efter kl. 4. Tel. Vasa 510.

Barnängens
Vademecum.
OBS.! Bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Grand Palais, Paris 1902, var Vademecum det enda, som erhöll högsta pris, Guldmedalj, i sin egenskap af »antiseptiskt munvatten».
Barnängens Tekniska Fabrik,
H. M. Konungens Hofleverantör.

H. G. Groms & Son,
Göteborg, Korsgatan 12,
rekommendera såsom särdeles goda kvalitéer:
Konjak ..... à 2,50 pr liter.
Whisky ..... » » » »
Portvin ..... » » » »
Madeira..... » » » »
Häraf kunna erhållas: proflådor om minst 18 literbuteljer — sortiment enligt köparens önskan — 40 kr. pr låda, netto, fritt hvarje järnvägs- och ångbåtsstation.
Förskottslikvid torde åtföljа beställningen — enklast i postanvisning.

Östersjöbadet Wisby
på Gottland
Kurort
för NERVSJUKA.
Närmare meddelar Öfverläkaren D:r Kallenberg, Drottninggatan 77, Stockholm; efter 1 maj: Wisby. Badkontoret sänder prospekt.

Linnetvätt. Kemisk Tvätt.
Skönfärgning. Fläckuttagning.
A.-B. Inedals Tvättinrättning & Färgeri,
Inedal, Stockholm.
Allm. Tel. 62 19. Rikstel. 22 59.

Obs.! Franska snörlifssömmeriet i Stockholm är flyttadt till Norrmalmstorg n:r 1, en trappa upp i rymlig och väl belägen lokal. Begär prospekt.

Prenumerera på Idun.

FÖRNÄMSTA
MARGARIN
Arboga Margarinfabriks
högsta märke.

KÖTTEXTRAKTET
Prisbelönt i Helsingborg 1903. BONIT Prisbelönt i Helsingborg 1903.
i flytande och fast form samt i kapslar rekommenderas.
Friherrinnan I. Zethelius skrifver om köttextrakter i Tidskrift för hemmet: Undertecknad kan naturligtvis ej afgöra, hvilket eller hvilka af de olika fabrikaten ifråga som är det mest närande, utan endast döma efter extraktets smak och dess lämplighet vid matlagning. Utgående från dessa sidor vill jag därför härmed redogöra för det omdöme, jag efter mångfaldiga försök kommit till, särskildt med afseende på Bonit. Detta köttextrakt tillhandahålles såväl i flytande som fast form och kapslar, men det är särskildt det flytande, hvilket jag finner vara förtjänt af spridning. Utan minsta tillsats af vanlig buljong kan man nämligen däraf tillaga delikata redda soppor och puréer, hvilket icke minst för husmödrar på landet kan vara till stor nytta, då man ej alltid, i synnerhet sommartiden, kan hafva buljong kokad. Boniten kan äfven med fördel användas att gifva smak och färg åt enklare buljong, såser, köttgeléer m. m., men bör ej användas ensamsom klar buljong,
BONIT säljes i alla välsorterade Speceri-, Viktualie- och Matvaruaffärer.

I alla boklådor och hos alla Iduns kommissionärer
nyss utkommen, pris 50 öre,
IDUNS MODELLKATALOG n:r 2
med synnerligen rikhaltigt innehåll.
Expedieras äfven direkt från Iduns expedition till alla platser där återförsäljare icke finnes, om 50 öre insändes i postanvisning.

DEN FRISKASTE
och
Angenämaste är
F. Paulis
ELECTA
Eau de Cologne
Ser ut så här

Köp Schweizer-Siden!
Begär prof på våra nyheter för våren och sommaren till klädningar och blusar: Habutái, Pompadour, Chiné, Rayé, Voile, Shantung, St. Galler Stickerei, Mousseline 120 cm. bred, från 95 öre metern, i svart, hvitt, enfärgadt och kulört.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz),
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Under alla årstider,

icke minst under våren, har Doktor P. Håkanssons Salubrin stor användning till behandling af sår, försträckningar med flera skador, som lätt uppkomma vid arbete. Af landtbrukare, som lärt känna Salubrin, värderas det för dess snabba och utmärkta verkan mot skador å dragare, särskildt under våren och de tider på året, då dragarna mest ansträngas och deras obrukbarhet i följd af yttre skador eller försträckningar är mest förlustbringande. Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & C:o, Stockholm.

TIDSFÖRDRIF

DIAMANTGÅTA.

Ordna bokstäfverna så, att orden i de hvarandra motsvarande våg- och lodräta raderna blifva lika.

Hon lyste som en stjärna
Bland alla tärnor små,
Mitt andra, som vi gärna
Med vemod tänka på.
Ty den blir ej förgäten,
Som var så vän och mild,
Så att ej verkligheten
Fått grumla hennes bild.
Och liksom hon finns flera
Små tärnor än i dag,
Som lärt sig att regera
Med klokhet och behag.
Men många bland de största
I vår mitt tredje få
Erfara blott mitt första
Ju högre upp de nå.

H—r C.

PALINDROM.

Som rättfram jag kämpar mot brusande bölja,
Står lugn fastän stormen den gnyr,
Och skyhöga vågor vill farkosten skölja,
Och skummet från bränningen yr.

Men omvänd en möbel, helt liten och ringa,
— I kojan af enklaste slag —
Dock icke förty, samma tjänst kan den bringa
Som snidad, åt trötta hvar dag.

M—n.

OMKASTNINGSUPPGIFT.

Clorbargs = svensk fästning.
Dramen Axel = svensk socken.
Jökbrö = ö i svensk sjö.
Tevienheg = utan slut.
Skronnadal = svensk stad.
Lifsskandal = tjänsteman.
Lauremårf = gift kvinna.
Sodernan = svenskt tillnamn.
Randlorn = del af Sverige.

Bokstäfverna omkastas så, att riktiga ord bildas. och äro dessa rätt funna, gifva deras begynnelsebokstäfver namnet på en svensk skald och slutbokstäfverna namnet på en af honom besjungen plats.

L—ris.

VÅR-LOGOGRYF.

Vårsolen ler öfver vårgröna marker,
Isarne smält som i balsalen glace,
Snömassor minskas i lunder och parker,
Bore har rest, han har nyss fått sitt pass,
Mörker och köld lyckligtvis från oss fly,
Lärkan snart drillar i blånande sky!
Fjäriln törs fram, fast dess lifskraft ej stark är,
Af »draba verna» nyss plockats ett lass.

Är det väl und'.igt om detta jag gillar?
En logogryf vill jag göra, så lätt,
Men när om våren jag upplifvad drillar,
Dock utan småorden står man sig slätt.
Gissa hvad lösningen häraf kan bli.
Detta är ju blott en vårfantasi,
Utan allt omsvep, som sinnet förvillar,
Och inte tillkrånglad på något sätt.

Hvad är som nu uti trädstammen sjuder?
Hvad får soldat, som försummar sin plikt?
Hvem vecklas ut när som krigshymnen ljuder?
Kloster, där förr gjordes nog mången bikt.
Hvad ge föräldrar åt barnen? hvad är
Som man, när råd därtill äges, förtär?
Hvad kallas tiden, när fetvägg man bjuder?
Hvad är för mången behof hvarje dag?

Hvad heter han, som har mången teater?
Hvarmed man aldrig kan ge rent besked!
Hvad är medborgarn i nordiska stater?
Hvad kan han göra därstädes i fred?
Hvad är som tiggarn ej saknar ändå?
Hvad för en orden plär borgare få?
Hvad gör nu lavan uti mången krater?
Och utan hvad kan man rakt inte ro?

Hvilken gudinna har blyga vestaler?
Hvarpå byggs fartyg och ångbåtar här?
Hvaruti klättras? hvad äro fiskaler
För den som fruktar för utslag, besvär?

I hvilken världsdel är hudfärgen gul?
Hvad är det som gör karaktären rättful?
Hvad visar damen på gator och baler?
Hvad är den ful, man bör afvänjas vid?

Hvad kallas det att i hast undanplocka?
Hvad göra hästar, som man går förbi?
Hvad sorg och glädje i ögonen locka?
Hvad återstår på en skuld, kära ni?
Hvad går det nu uti skog och i mark?
Hvad sina krafter gör den som är stark?

Hvad lämnar plogen i jorden? Hvad tjocka
göra till Carlsbad att mista sitt hull?

Hvad är för fågel, men ej papegojan,
Som kan inläras att prata mång' låt?
Åkomma både i slottet och kojan?
Hvad finns med säkerhet på hvarje båt?
Hvad går oss aldrig helt spårlöst förbi?
Hvad göra om det fördolda dock vi?
Hvad är den man, som bär gyllene bojan?

Och hvad gör bantåg och ångbåtar med?

Hvilket ett djur tar för dumhet just priset?
Hvad är i skolan nödvändigt att ha'?
Hvem var väl ormen uti paradiset?
Hvad göra hus, som ej uppföras bra?
Hvad var väl Sokrates? Och hvad hans fru
kunde som många kanhända ännu?
Småbarn, som göra så få smaka riset,
Eljes är katten just känd för det där!

Hvilken ätt haft mesta kungar i norden?
Hvem, när Cellini fanns, var då hans kung?
Hvilken finsk krigare karg var på orden?
Sjötroll, som lockar så gammal som ung?
Hvad äts i Kina som stående rätt?
Hvad blir den badande synnerligt lätt?
Hvari att komma är svårt, är den stor, den,
Hvad är som finnes uti hvarje byk?

Hvad på en byggnad är vackert att finna?
Hvad uti fäktning är tillåtet blott?
Hvad börjar »på öppen gata» försvinna?
Hvad göra barnen, om anlag de fått?
Hvad äkta mannen ibland är uppå?
Hvad man plär göra, när ångbåtar gå.
Djur, hvilkas ull vi till garn kunna spinna.
Skillnad på brutto och netto, en term.

Hos militären betecknar det graden.
Hvad som gesäller på måndagar gör.
Hvad som är nödigt att ha, hela raden.
Hvad jag nu sluta i ett — hvad? — visst bör.

Till hvad förvandlas kallt vatten så lätt?
Hvad är idyll, epigram och sonett?
Hvad kallas ändan på refven, rätt bra den?
Hvad bjuder Bore oss gärna uppå?

Rudolf S.

ORDSPRÅKSGÅTA.

1	✱	2	3	1	4
2	5	✱	6	7	5
3	8	5	✱	11	12
4	9	13	5	✱	8
5	14	15	16	9	✱
6	13	5	9	✱	18
7	8	12	✱	13	9
8	15	✱	8	11	12
9	✱	2	1	19	2
10	13	✱	1	2	9
11	13	2	✱	12	9
12	4	12	20	✱	2
13	14	19	12	19	✱
14	17	20	21	✱	21
15	19	10	✱	6	13
16	20	✱	10	11	2
17	✱	2	3	1	10

1) När någon säger: Kära, kom!
2) En sötsak, barnen tycka om.
3) Ett djur, som man undvika bör.
4) En som försakelser blott gör.
5) Hvad hvilans njutning se'n oss gett.
6) Hvad skilda delar gör till ett.
7) En liten stad vid östervåg.
8) Hvar solen börjar dagens tåg.
9) Ett band som slites — ack, så lätt!
10) Och så, ett nordiskt namn, så nätt.
11) Kan fånga haren i hans lopp.
12) Hvarur man vatten hämtar opp.
13) En växt, som trifs i trädgårdsjord.
14) En dryck på dukadt julebord.
15) Hvad man ej tål på sin rabatt.
16) För lilla fågelmor, en skatt.
17) En strid emellan kämpar två,
Som öga emot öga stå.

Siffrorna utbytas mot bokstäfver, af hvilka de som infalla i de med stjärnor fyllda rutorna bilda ett ordspråk.

»Trollet.»

CHARAD.

Mitt första blir om hösten trädets krona,
Då frost och vind i samband ej förskona.
Mitt andra plus ett »l», ja så vi kalla

Prisbelönt med guldmedalj vid världsutställningen i Liége.

»MUM», bästa kraftnäring för barn. Intyg och förord från legitimerade läkare och barnasyler. Svenskt fabrikat tillverkadt under kontroll af D:r C. Setterberg. Fritt från stärkelse och cellulosa och hvarje för dibarn skadligt ämne. Säljes i stora burkar om 400 kcm. till kr. 1.75 hos apotekare och handlande.

A. W. Friestedts Fabr. A.-B., Stockholm.

Den vackra »blåa prinsen», känd af alla.
Mitt tredje — rjärde namn, som norrman burit,
Som trohetsed åt konstens fana svurit;
Då öfver strängarne hans fingrar lekte
Och fram de veka toners välljud smekte,
Helt säkert mången gång — det kan ej fela —
Det blef en svärmiskt drömmande mitt hela.

Lotten.

KONSONANTUTBYTNINGSGÅTA.

Med H ett djur.
» K en hamnplats.
» M en del af året.
» P en maträtt.

»Birgit».

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 16.

CHARADEN: Bi-per-son.

HOPSKJUTNINGSARITMOGRYFEN: Drammen. Öfre figuren: 1) Lund, 2) Vasa, 3) Krim, 4) Bonn.

Nedre figuren: 1) Reims, 2) Malmö, 3) Eksjö.

ARITMOREMET: Inventionssoffa: fat ost, nos, afton, tenn, sofva, vi, svans, vin, tio, svan, so.

ORDGÅTAN: Öfverste och Direktör: Öland, Färgeri, Väfvar, Elise, Rostock, Stenbit, Tromsö, Enbär.

IFYLLNINGSGÅTAN: E Eskilstuna: Sundsvall, Bleksot, Prisa, Alm, S, Åta, Stuga, Törnros, Raksalong.

Brud- Bröllops- Damast- Brokad- Crêpe de Chine- Eolienne-

Siden

i alla prislägen; franko och tullfritt till hemmet.

Profver omgående.

Sidenfabrik. HENNEBERG, ZÜRICH (K. o. K. Hoflev.)

Försäljes öfverallt.

Torde ej förväxlas med de otaliga Farinafabrikaten.

Generalagent: EMIL BOSTRÖM, Sundbyberg.

Patent. **Hafremjöl.**

Gyllenhammars

Försök **GYLLENHAMMARS** pat. **Hafregryn** och **Hafremjöl**, och Ni kommer att säga, att det bästa är godt nog. Sedan förtär Ni intet annat hafrepreparat.

Gyllenhammars Barnkraftmjöl.

Bäst och billigast är att alltid använda

AB MÄRKE **A.-B. LINGONS,**

Göteborg,

SYLT & SAFT.

Finnes i hvarje speceriaffär.

Sök öfver hela riket — bästa plats för återförsäljare är dock hos *John Fröberg, Finspong!*

Prenumerera på Idun.

SUNLIGHT Tvål

Mera än halfva arbetet med diskning af begagnade serviser beror på den tvål som användes. Är det SUNLIGHT TVÅL, är det den bästa och mest arbetsbesparande.

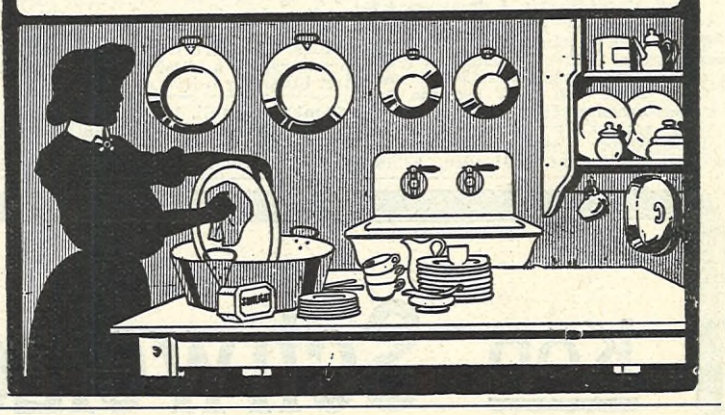

Prenumerera på Iduns Modetidning.

INITIALFÖRÄNDRINGSGÅTAN: Leontand: Lisa, Eris, Jod, Onus, Norr, Trut, Arter, Näsa, Dvina.

DIAMANTGÅTAN: k, sik, malar, Salomon, kilometer, kamrer, roten, ner, r.

LOGOGRYFEN: Blomkål: mol, må, klo, bål, bo, Bo, blom, bom bok, m, klå, lo, ål, blå, moll, boll.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsare äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med åskrift till »Till Iduns läkare»

(Bortglömd signatur.) a) Behandling medels elektricitet bör i stället användas. b) Ja. c) och d) Se svar till Vetgirig 4) i n:r 4.

Elisabeth 23 år. Denna form brukar i regel vara obotlig. Den nämnda dekokten är oskadlig.

Misstänksam. Vanligen som s. k. »åll» eller svårighet att andas; oftast förstretning.

26-årig förlofvad flicka. Tvättningar flere gånger dagligen med en vattenlösning med 2 proc. carbolsyra och 1 proc. borax. Orsaken är vanligen nervös.

Gammal änkefru. Försök behandling morgon och afton med Diachylonsalva, tjockt påbredd och fäst medels bandage. Rengöring en gång dagligen vid förbandväxlingen med benzin.

Brunett. 1) Möjligen lättare former (medels massage o. s. v.); svårare måste opereras. 2) Nej, icke om det är en verklig dylik (s. k. appendicit).

Brunett. 1) Se svar till La Mère 1) i n:r 8. 2) Se svar till 24 år i n:r 9.

28-årig flicka. Ni bör ej försumma att så fort sig göra låter rådfråga specialist i Stockholm eller Göteborg.

En bedröfvad fru. Kan bero på flere, olika orsaker. Genom undersökning måste afgöras, hvilken orsak föreligger, ty därpå beror behandlingen.

Prenumerant. Kan bero på blodbrist, nervsvaghet, hjärtåkommor, kraftnedsättande sjukdomar i öfrigt.

K. N. 31 år. Se svar till Femtiotvåårig fru i n:r 6.

Nervsjuk. 1) Se svar till småskollärarinna i n:r 6. 2) Prof. Lennmalm, prof. Wising m. fl. 3) Se svar till Vetgirig 4) i n:r 4. 4) Nej. 5) Ja.

J. 23 år. Se svar till Tröstlös i n:r 3.

Santé. 1) och 2). Som Ni torde inse, är det omöjligt att utan undersökning yttra sig härom, så mycket mer som ju t. o. m. efter dylik läkarne varit af olika mening. 3) D:r Barthold Carlsson, d:r Nauman m. fl. 4) Sannolikt vore cocainstolpiller lämpliga (erhållas blott på läkares recept). 5) Kan ej besvaras på grund af 1).

Caroline. 1) Angående dieten se svar till Femtiotvåårig fru i n:r 6. Tag hvarannan kväll, om så behöfves, 1—2 teskedar sammansatt laritspulver. 2) Enligt vår mening klokast att ej begagna dylikt.

Lefnadstrött 24-åring. Se svar till Tröstlös i n:r 3. — Med acetylsalicylsyran kan Ni lugnt fortsätta, om Ni däraf finner lindring.

Orolig 30-åring. Vi kunna ej lämna er något råd för denna högst ovanliga åkomma, som i alla händelser fordrar noggrann undersökning af patienten i sin helhet, för att man genom utrönande af den inre orsaken skall möjligen kunna anordna en behandling.

D:r —d.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Insändarinnan af uppsatsen om »De kvinnliga fotografbiträdena» i Idun n:r 15 bedes ge sig tillkänna för redaktionen, då möjlighet yppats till en god anställning för den i skrifvelsen omnämnda »väninnan».

Axia F. Vi ha talat med en museiman och kännare på området, hvilken förklarat, att det omskrifna Karl XII-porträttet tydligen endast är en reproduktion efter någon af de många Kraft'ska Karl XII-bilderna och af obetydligt värde.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

O. E.» 1905 års julnummer 1 kr. N:r 16 sista arket och n:r 18 på följetongen »Två slags folk.»

»Familjemedlem», Umeå. 2:40 pr gång. Likvid i postanvisning.

»22 år» Karlsborg. 1:60 pr gång. Likvid i postanvisning.

»N. G.», Lecktorsgatan, Linköping. — Svar under ofvanstående signatur torde afhämtas å postkontoret Linköping.

»G. 64», Victoriagatan, Göteborg. Dylika annonser införas ej. Namn och adr. torde uppgifvas för likvidens returnerande.

AKTIEBOLAGET STOCKHOLMS DISKONTOBANKS

NOTARIATAFDELNING,

Regeringsgatan 8, Stockholm,

åtager sig under bankens garanti ***förmögenhetsförvaltning*** och meddelar råd vid ***penningeplacering.***

Sundsvalls Enskilda Bank

22 Fredsgatan 22.

Sparkasseränta — 4 proc.

Uthyr Kassafack,

årshyra från 15 kr.

För vårplanteringen.

Finaste ROSOR, såsom La France, Carol Testout, Fisher & Holmes, Kaiserin A. Victoria. Jules Grolex, Victor Verdier, Baron Boustetten m. fl. i friska och starka lågförädlade exemplar 10 st. 5 kr. 25 st. 14 kr. Nyhet Fru Carl Druschki, snöhvit, extra stark pr st. 1 kr. Stamrosor samma sorter 2.50 pr st., 10 st. 20 kr. försändes mot efterkraf.

J. L. Ström, Norrtelje.

Privata Lärarinneseminarium,

Riddargatan 23, Stockholm,

m höstterminen 1906 börjar sitt åttonde läsår, utbildar lärarinnor för hem mt för flickskolans lägre och mellersta klasser. Kursen är två-årig. Dock nes en tredje, valfri, årskurs, afsedd för fackstudier.

Muntliga och skriftliga upplysningar lämnas af läroverkets föreståndarinna, fröken Sofi Andersson, som äfven mottager anmälningar såväl till seminariet som till den därmed förenade öfningsskolan. Mottagning onsdagar h lördagar kl. 1—2

Adress: Riddargatan 23. Ansökningar till seminariet böra vara inlämnade före den 16 juni.

Styrelsen.

4 Kronor och mera pr dag.

Hemarbet-Stickmaskin-Sällskapet. Personer sökas, såväl män som kvinnor att sticka på våra maskiner. Enkelt och lätt arbete hemma under hela året. Förkunskaper ej nödvändiga. Afstånd af ingen betydelse. Vi köpa arbetet.

Th. Swahn & C:o Malmö, Östra Kajgatan 5.

Ombud för Stockholm: **Fröken Signe Sjögren, Birkagatan 18,** Rikst. **97 51.**

Lars Montèns

Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:

»1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 à 38 grader.»

Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker.

N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.

Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. **Guldmedalj** i Stockholm 1897.

Norrtelje Hafsbadanstalt.

Saison 10 Juni—1 September.

Vidtberömda Gyttjemassagebad jämte öfriga brukliga badformer. Kolebad med flytande kolsyra Synnerligen goda resultat vid behandling af umatism Vacker natur med vidsträckta promenader. Sunda bostäder i ngd med landtligt läge. Billiga lefnadskostnader. Elitkapellet. Lawnnisplan. — Ansökningar om fria bad insändas före 15 maj.

Badläkare D:r A. Brandt, Kamrer C. Myra expedierar beställningar å rum badtimmar samt öfversänder prospekt, som äfven erhållas å Turistförngens byrå i Stockholm.

Barngarderoben

a mödrars ovärderliga skatt och hjälpreda, utgifves en år 1906 efter samma beprövade plan som hittills. Med sitt en gång i aden utkommande 16-sidiga nummer, innehållande *ett åttiotal illustrationer* er allt, som hör till våra barns dräkt från de spädaste åren till vuxen ålder åtföljdt af *en stor dubbelsidig mönsterbilaga,* ersätter tidningen mångfaldt den a prenumerationsafgiften af *3 kronor* pr år genom den nytta och den bering, dess praktiska innehåll bereda hvarje hem.

Hvarje husmoder, som själf ombestyr sina barnkläders förfärdigande i met, bör ej försumma att prenumerera på prof, ett halft år kr. 1: 60, helt år 3 kr.

Klädlinor!

ndgjorda af mångtrådigt, vattennadt bomullsgarn! Smeta ej! Sno ej! Hållbara! 50 mtrs kr. 2.50, 25 s kr. 1.50 fraktfritt från

Bröderna Sjöström, Jemshögsby.

Snöhvit tvätt utan borstning eller gnidning. Storvätt kan undangöras på en förmiddag med Castoria-tvål. Garanteras absolut fri från skadliga ämnen. Bruksanvisning erhålles gratis och franco från Kölnerlagret, 24 Smålandsgatan, Sthlm.

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN

Bie Vattenkuranstalt. Kneippbad. Skogsluft. Enkel och sträng lefnadsordning. Läkare: *Astley Levin,* Sthlm.

Borgholm Bad- o. rekreationsort med sydländskt öklimat. Utmärkta hafsbad. Tidsenlig utrustning. Billiga kommunikationer. Läkare: *Joh. A. Andersson,* Sthlm.

Båstad Hafsbad o. kurort. Friskt läge, härligt klimat, bland de mildaste i Sverige. Naturskönа omgifningar. Läkare: *Christer-Nilsson.*

Dalarö Hafsbad. Välk. kur- o. rekreationsort. Naturskönaste läge; hälsosamt klimat. Gyttje-, tallbarrs-, kolsyrebad etc. Kallvattenkur; sjukgymnastik, elektricitet, hypnot. beh. Läkare: *A. Hiller,* Sthlm.

Djursätra Brunn. Lugnt och stilla. Högt o. fritt läge. Järnkällor. Alla vanliga badformer. Omsorgsfull massagebehandling. Billigt. Läkare: t. f. prof. *M. Ramström,* Uppsala.

Eda Skogssanatorium o. järnkälla i en af Vermlands skönaste trakter. *8 km. fr. norska gränsen.* Vidsträckta skogar. Vanliga badformer, spec. gyttjebad. Postadr.: *Charlottenberg.* Läkare: *G. Grill,* Avesta.

Fiskebäckskil Hafskuranst., 5 km. söder om Lysekil. Billiga lefnadsomkostnader. Läkare: *I. Söderholm,* Fiskebäckskil.

Grennaforssa Brunn o. bad å småländska höglandet vid stambanan. Idyllisk natur, barrskog, sjö. Bostäder i brunnsparken. Berömd järnkälla. Adr.: *Moheda.* Läkare: *A. Hygerth,* Sthlm.

Helsjön Gyttjebad o. kuranstalt. Alla brukl. badformer, spec. gyttje-massagebad. 1:a kl. restauration. Naturskön barrskogstrakt: Ren o. hög luft. Postadr.: *Horred.* Läkare: *Emil G. Aspelin,* Sthlm.

Hjo Vattenkuranstalt. Öppen juni —aug. Sundaste läge i den förtjusande Guldkroken vid Vettern. Tidsenligt badhus. Komfortabla bostäder. Läkare: Professor *V. Hultkrantz,* Uppsala.

Kneippbaden Sommar- och vinterkurort. Alla kalla och varma badformer. Kneippsk kallvattenkur. Luft- och solbad. Läkare: *Johan O. A. Bergqvist,* Kneippbaden.

Lannaskede Hälsobrunn och badanstalt. Härligt läge i skogrik trakt i Småland. Järnkälla. Alla brukliga badformer. Kneippbad. Läkare: *O. Sundell,* Hvetlanda.

Loka, vid Bergslagernas järnväg. Säsong 8 juni—6 aug. Naturskönt läge i högtliggande skogstrakt. Berömda gyttjebad jämte alla vanliga badformer. Läkare: *I. Hedenius,* Sthlm.

Lundsbrunn Hälsobrunn o. badanst. Högt och torrt läge i naturskön trakt nära Kinnekulle. Vidsträckta parker. Berömd järnkälla. Billigt. Läkare: *E. Pontén,* Göteborg.

Lyckorna Hafsbad- och klimatisk kurort i härlig natur å vestkusten, kransad af yppiga, skogsklädda höjder. Läkare: *M. Blumenthal,* Sthlm.

Lysekil Klimatisk kur- o. rekreationsort. Utmärkta gyttje-, kreuznacher-, half- och hafsbad, sjukgymnastik, massage. Tidsenliga anläggningar, billiga priser. Läkare: Professor *A. Wide,* Sthlm.

Marstrand ("Nordens Madeira"). Hafskuranstalt med utmärkta bad, spec. gyttjebad, goda kommunikationer, billiga lefnadsomkostnader. Läkare: *J. Bauman,* Marstrand.

Medevi Sveriges äldsta kuranstalt med äkta gammalsvensk stämning och trefnad. Berömda järnkällor med radioaktiv utstrålning. Säsong 6 juni—18 aug. Läkare: *G. A. Alvin,* Medevi.

Mörsil Sanatorium för bröstsjuka, Jämtland. Öppet året om. Ren, stärkande fjälluft. Lätta kommunikationer. Första klass bord. Tidsenligt badhus. Elektr. belysn. Läkare: *T. Horney,* Mörsil.

Mösseberg Vattenkur. o. sanatorium, 1,100 fot ö. h. Nauheimerbad med flyt. kolsyra, elektr. ljusbad. Säsong: 26 maj—25 sept. Postadr.: *Falköping—Ranten.* Läkare: *Fr. Odenius,* Sthlm.

Nybro Brunn- o. badanstalt. Alla brukliga badformer. Starka järnkällor. Hälsosamt klimat. Härlig barrskog. Goda kommunikationer (29 km. från Kalmar). Billigt. Läkare: *H. Wållgren,* Sthlm.

Porla Brunn. Berömda, kraftiga järnvatten. Fullst. badanstalt. I termin: 1 juni—1 juli; II termin: 5 juli—2 aug. Postadr.: Porla. Läkare: Lifmedicus *E. O. Lidin,* Sthlm.

Ragunda Vattenkuranstalt och hälsokälla i östra Jämtland. Vackert läge vid den härliga Hammarsforsen, mildt klimat. Postadr.: *Hammarstrand.* Läkare: *G. Holmgren,* Sthlm.

Ramlösa välkända brunnar och bad. Järnkälla; Neuenahr-liknande alk. källa. Dietisk beh. af socker-, gikt- och njursjuka. Afmagringskurer. Öfverläkare: *E. Landergren,* Sthlm.

Ronneby Brunn. Starkaste järnkällor; massage-, ljus-, hafsbad m. m.; kallvattenkur, diet. beh. af sockersjuka, gikt, fettsot. Läkare: *J. Sjöqvist,* Sthlm. Ensk. praktisera prof. Lindfors, Petrén, Elfstrand.

Ryd Sanatorium och kneippkuranstalt. Naturskönt läge. Barrskog och insjöar. Lugnt o. stilla. Läkare: *H. V. Kindblom,* Ryd.

Saltsjöbaden invid Stockh. Öppet hela året. Fullständigt & modernt; egen pensionatsafdeln.; diet. beh. af sockersjuka o. dyl. Allt under samma tak. Läkare: *Emil Zander.*

Storlien Högfjällssanatorium o. turisthotell i Jämtland. Härligt läge 2,000 fot öfver hafvet. *Ej* lungsotspatienter. Läkare: *E. J. Almqvist,* Mörsil.

Strömstad Hafskuranstalt. Skyddadt läge. Mildt hafsklimat. Berömda gyttjebad. Järnkälla. Säsong 1 juni—15 sept. Läkare: *A. Berghel,* Sthlm.

Styrsö Hafsbad i Göteborgs skärgård. Mildt och jämnt klimat. 45 minuters inomskärsresa från Göteborg med bolagets ångare Styrsö I & Styrsö II. Läkare: *P. Silfverskiöld,* Göteborg.

Särö Hafsbad och kurort. Rik vegetation, vidsträckta och härliga promenader med utsiktsplatåer. Öppen året om. Tågförbindelse med Göteborg 18 ggr dagligen. Läkare: *L. Wolff,* Göteborg.

Sätra Brunn. 1 1/2 mil från Sala. Stillhet, enkelhet. Barrskog. Gyttjebad, gymnastik, massage; 6 underläkare; kvinnlig sjukgymnast. Öppen 11 juni—11 aug. Läkare: *R. Friberger,* Uppsala.

Söderköping Brunn och bad. Fullst. brunns- & badkur. Sjukgymnastik o. massage. Enkelt lefnadssätt. Tidsenliga bostäder. Läkare: *Sven Wallgren,* Sthlm.

Södertelje Nybyggdt badhus o. societetshus. Sol- och luftbad. Hafsbad. Läkare: *A. Afzelius,* Sthlm. För massage och gymnastik: d:r *N. Wennström,* Sthlm.

Tranås Vattenkuranstalt, öppen året om. Alla varma och kalla bad. Fullständig kneippbehandling. Mild och ren luft. Naturskönt läge, vidsträckt barrskog. Billiga priser. Läkare: *H. Tham,* Tranås.

Trosa Bad- och sommarvistelseort. Naturskönt läge. Ren och stärkande luft. Utmärkta varm- och saltsjöbad. Läkare: *G. Kjellman,* Trosa.

Ulricehamn Sanatorium och vattenkuranstalt. Öppet året om. Härligt vidsträckt skogsområde. 1,135 fot öfver hafvet. Läkare: *M. Matell,* Göteborg.

Varberg Hafsbad och gyttjebadanstalt. Bästa hafsbad, spec. gyttjebad. Billiga afgifter och lefnadsomkostnader. Läkare: Lifmedicus *Emil Jacobson,* Sthlm.

Visby Vattenkuranstalt och klimatisk kurort. Mildt klimat långt ut på hösten. "Ruinernas och rosornas stad". Läkare: *Karl Kallenberg,* Sthlm.

Öregrund Hafsbadanstalt. Härligt, friskt läge. Goda och billiga lefnadsförhållanden. Liriga ångbåtskommunikationer. Gyttje- & Nauheimerbad. Läkare: *Hj. Wallén,* Öregrund.

Medicinska förfrågningar besvaras af resp. läkare och för **närmare upplysningar** hänvisas till den af Sv. Kurortföreningen utgifna publikationen "Svenska Bad- och Kurorter" (tillgänglig i bokhandeln) och till de olika kurorternas prospekt, som erhållas genom kamrerarekontoren samt Svensk Bad- och Turisttidning och Svenska Turistföreningen, Stockholm.

Doktor J. Arvedsons Kurs

i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk Gymnastik,

medför enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens o. rättigheter som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet. Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran genom D:r J. Arvedson, adr. Strömsborg, Stockholm.

Doktor A. Kjellbergs Kurser

i Massage och Sjukgymnastik.

Okt. till Maj. Maj till Okt. Prospekt. Stockholm, Mäster-Samuelsgatan 70, 2 tr.

D:r Kleens

(ett-åriga) kurs för damer i *Massage och Sjukgymnastik* börjar måndagen den 1 okt. kl. 11 f. m. *N:o 15 Klara södra Kyrkogata, 2 tr. upp.* OBS.! Prospekt begäres helst under adress Saltsjöbaden.

Största valuta lämnar

Kone. Aseptol

à 2 kr. pr flaska; bäst för tänderna och munnen.

VITTELVATTEN,

verksamt mot gikt och rheumatism rekvireras hos Major W. Åman, Söder, Sthlm.

Reumatisk värk

botas eller stillas! — Ljumskbråck och åderbråck läkas! Svaga nerver behandlas medelst kraftiga elektriska apparater. Sänd porto jämte beskrifning på sjukdomen. Diskr. naturl.

Jéan Thonérfelth, Burseryd.

Damhårarbeten.

Peruker, Benor, Fiätor, Länkar m. m. i tusental. Insänd hårprof så erhållas flera arbeten att välja på. Obs.! Vi signera ej postpaket med "Hår". Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Kvinnliga juridiska byrån,

Triewaldsgränd 2, Stockholm.
A. T. 14323.

Schweizerbroderier.

Hvita broderade Remsor, Väfnader, Spetsar m. m. Absolut största urval, billigaste priser. Rikt profsortiment till landsorten.

Broderiaffären,
24 Kommendörsgatan, 1 tr.
(Hörnet af Sibyllegatan).

Å SKELDERVIKEN

öppnar fröken M. Adlercreutz under sommaren fr. 1 Maj ett mindre rekreationshem (I kl.) för barn.

Adr. t. v. Engelholm.

Porträttförstoringar

utföras fint o. konstnärligt å Berh. Hedlunds Förstoringsatelier, Norrköping. Priser: form. 35×42 cm. 4 kr. 44×54 cm. 7 kr. 55×65 cm. kr. 9.50. 65×75 cm. 14 kr. Alla med infattningskartong Sändes mot postförskott eller efterkraf.

Klaga ej på Kaffe

annat än när Ni får det oblandadt, ty om Edert kaffe blandas med ARLA-KAFFE (af Stockholms Kaffe Aktiebolags berömda tillverkning) får Ni det hälsosammaste, billigaste och drygaste kaffe som finnes att få. Därvid göres äfven en betydlig besparing. Bör användas af alla, som ej vilja hafva sin mage och sina nerver förstörda af vanligt, oblandadt kaffe. Förordas af de mest framstående professorer och läkare. Paketer à 25 och à 10 öre i alla speceri- och diverseaffärer.

Hafregrynskvarnen SVEAS

tillverkningar föras af alla välförsedda engrossister o. detaljister i hela Skandinavien.

Rudholms Kakelfabrik

Norrköping.

Enkla och dekorativa kakelugnar i modern smakriktning. Ill. priskurant på begäran.

OLAUS OLSSONS KOLIMPORT-

• AKTIEBOLAG •

— Etableradt i Stockholm 1880 —

1:a Anthracit

Hushållskol ▪ Cokes ▪ Briketter

Allm. Telefon 8 68, 47 35, 47 36. Rikstelefon 1 79, 66 10.

Etablerad 1752. När ni tager ett piller, så tag ett

Brandreth's Piller

Rent vegetabiliskt.
Alltid verksamt.

Botar kronisk förstoppning

Brandreth's Piller rensa blodet, magen och inälfvorna samt underlätta matsmältningen. De stimulera levern, aflägsna dålig galla och andra fördärfvade afsöndringar. De styrka, regulera och rensa hela systemet.

Förstoppning, svindel, sömnaktighet, belagd tunga, dålig andedräkt, hufvudvärk, magsmärtor, dålig, ofullständig matsmältning, lefversjuka, gulsot och hvilken annan opasslighet som helst komma af orent blod.

Säljas på alla apotek. 40 piller i hvarje ask.

För bilden tätt upp till ögonen och passa på, att pillret kommer in i munnen.

B. Brandreth

Etablerad 1847.

ALLCOCK'S PLÅSTER

Universalt botemedel mot Smärtor. Hvarsomhelst, där man har ondt bör et plåster läggas.

B. Brandreth

Tag hvilken Stockholmstidning som hälst, jemför den med **Svenska Dagbladet** och välj sedan den bästa!

Källvik. Hälsobrunn. Badanstalt. Hafsbad.

Naturskönt läge vid saltsjön, 21 km. norr om Västervik. Härlig barrskog. Mild, stärkande luft. Lämplig rekreationsort. Billigt. Alla brukliga bad Nytt 1:sta klass varmbadhus Läkare: Doktor W. Bergwall, Västervik, under säsongen 8 juni—21 aug. Källvik. Prospekt på begäran från Källviks Badkontor, Loftahammar.

Vackra Grafvårdar

af den vackra, hårda och hållbara svarta Skanums-graniten, tillverkas ovillkorligen billigast hos granitägare

EDVARD STEINERS Stenhuggeri och Mek. Sliperi i Kristinehamn.

Enhvar kan hänvända sig direkt dit. Priskurant fås mot 2 porton.

Bröstsjuka.

Bäcka konvalescentsanatorium i Dalarne nyöppnas Juni. Begär prospekt från Bäcka pr **Orsa.**

Husqvarna Velocipeder

stå fortfarande främst i fråga om

Styrka och Lättgående

hvarpå bland annat den stadigt stigande omsättningen utgör ett talande bevis. Tillverkningen är den utan jämförelse största i Skandinavien. År 1905 såldes inom landet c:a 5,000 Husqvarna velocipeder.

Guldmedalj i Paris 1900 och högsta utmärkelse vid sedermera hållna inhemska industriutställningar. Priskurant för 1906 på begäran gratis och franko.

HUSQVARNA VAPENFABRIKS AKTIEBOLAG, Husqvarna

Tidaholms Fantasimöbler

rikhalt. urval i fornn. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Mod. mönster. Begär prisuppgifter från Tidaholms Bruks Aktiebolag, *Tidaholm.* Försäljningsmagasin, Beridarebansg. 27, Birger Jarlsg. 1, Stockholm.

Hos *A.-B. Sandbergs Bokhandel,* Stockholm och öfriga Bokhandlare i riket utkommit:

Kortfattad Anvisning

till användande af såväl varma bad som Kneipp-, sol- och luftbad jämte föreskrifter i psykisk diet af

D:r K. Kallenberg,

Öfverläkare vid »Östersjöbadet Wisby».

Pris 75 öre.

Tulseboda Brunns- och Badanstalt.

Adr. Kyrkhult, Blekinge.
Öppen 1 juni—1 sept.

Begär prospekt.

Högstedt & C:o

32 REGERINGSGATAN 32
STOCKHOLM.

Specialitet:

Bordeaux & Bourgogne-viner

Billiga priser.

Aktiebolaget Göteborgs Bank

f. d. Göteborgs Enskilda Bank
12 Brunkebergstorg 12.

Sparkasseränta 4 pro

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget.

STOCKHOLM · FREDSGATAN
Afdelningskontor: GÖTGATAN 31.
Fonder: Kr. 9,770,000.

Emottager penningar å depos tion, Sparkasseräkning och Up o. Afskrifningsräkning.

Kassafack 15, 20 o. 25 kr.

Resekreditiv.

Joko! Hvad skall ja använda till mi Stortvätt ?

Chromol såpar är bäst

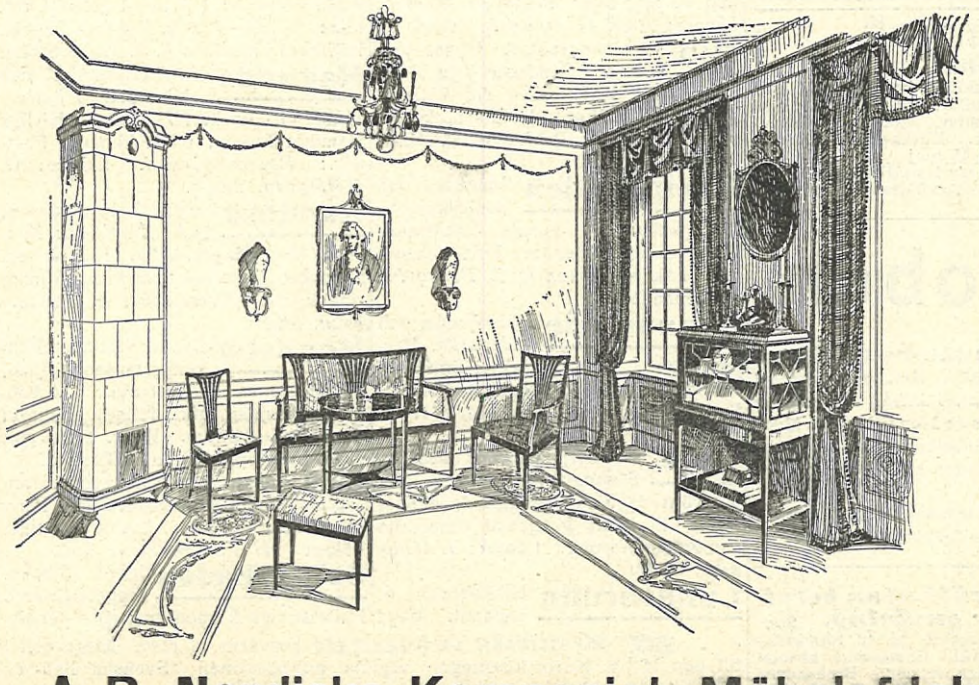

Salongsmöbel

af blankpolerad mahogny.

Klädsel ½-siden.

1 Soffa längd 122 cm.	170:-
2 Fåtöljer . . .	85:– 170:-
4 Stolar	48:– 192:-
1 Bord	75:-
1 Skåp.	210:-
	Kr. 817:-

A.-B. Nordiska Kompaniet, Möbelafdelningen, Stockholm.

Wilhelmssons Boktryckeri A.-B., Stockholm 1906.